

Ms 129 115

สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำ
จังหวัดมหาสารคาม

นายอัครกร รongศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายอัครกร รongศักดิ์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....
5 ต.ค. 2563

ชื่อเรื่อง : สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
ผู้วิจัย : นายอัศกร รongศักดิ์
ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภศลกิตติอัมพร
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำและศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) สาเหตุที่มีส่งผลกระทบต่อกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ได้แก่ สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.62 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามได้ร้อยละ 59.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สังคมควรเปิดโอกาสให้ให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม ควรพยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง ไม่ควรกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกเนื่องจากจะนำไปสู่การขาดสติและนำไปสู่การกระทำผิดอื่น ๆ อีก

คำสำคัญ : การกระทำผิดซ้ำ, นักโทษเด็ดขาด, เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

Title : The Reasons for Repeated Crimes of Prisons in MahaSarakham Province Prison
Author : Mr. Akkarakorn Rongsak
Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University
Advisor : Associate Professor Dr. Saovalak Kosonkittiumporn
Associate Professor Dr. Sanya Kanaphum
Year : 2020

ABSTRACT

The objectives of this research were to study expectation level, reasons for repeated crimes and to study suggestion to development the behavior makes a mistake repeated of prisoners in MahaSarakham Province Prison. The study was conducted using 300 people. The statistics used percentage, mean, frequency, standard deviation (S.D.) and Multiple Linear Regression Analysis.

The results of research were as follow : (1) The levels of reasons for repeated crimes of prisoners in MahaSarakham Province Prison was rated at moderate level. (2) The reasons for repeated crimes of prisoners in MahaSarakham Province Prison include : psychology cause and the social and environment cause the correlation coefficient was 0.62 and descriptive variation was 59 percentages significantly at .05 level (3) The suggested : Should have to give open chance society has to who ever can is correct prison imprisonment gets back to can start work usually in the social. Should not to get back get involved narcotic with again because it will bring about to lose senses and mind to making a other mistake.

Keywords : The Reasons for Repeated Crimes, Prisoners, Mahasarakham Province Prison

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติ อัมพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนเสร็จสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกลุ่มเป้าหมายที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัยนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ จำลิมเอกธงชัย ทองคำ คุณสุธี ใจบุญ คุณบรรพต รongศักดิ์ คุณธรรมรงค์ บัวศรี และคุณเสกสรร แจ่มใส ที่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนข้อมูลเอกสารมาโดยตลอด รวมถึงเพื่อนนักศึกษา และรุ่นพี่นักศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำงานวิจัยนี้จนสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมี จากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา - พระคุณมารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และหลักการดำเนินชีวิตอันเป็นผลให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ลงได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นายอัครกร รongศักดิ์

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำ	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดซ้ำ	21
2.3 วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดซ้ำ	26
2.4 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดติดนิสัย	31
2.5 การเตรียมการปลดปล่อยและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดหลังปล่อย	32
2.6 การอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชน	32
2.7 บริบททั่วไป	33
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	49

หัวข้อเรื่อง	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการวิจัย	52
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย	52
4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย	53
4.3 ผลการวิจัย	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุป	64
5.2 อภิปรายผล	67
5.3 ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	81
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	90
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	93
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์	96
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	102
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และรายด้าน	57
4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำแนกเป็นรายข้อ	57
4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำแนกเป็นรายข้อ	58
4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำแนกเป็นรายข้อ	59
4.6	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุด้วยกัน และระหว่างสาเหตุกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (Multi - Collinearity)	60
4.7	ผลการวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม (Y)	61
4.8	ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	63
ข.1	ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	91
ค.1	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	94

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	ขอบเขตการวิจัย	5
2.1	ส่วนรับผิดชอบโครงสร้างการบังคับบัญชา	34
2.2	แผนผังของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	37
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย	45
5.1	รูปแบบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และการป้องกันและแก้ไข	74

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้นก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมโลกครอบงำทางความคิด การมองโลก การแต่งกาย การบริโภคนิยม แฟชั่นหลายเข้าครอบคลุมเหนือวัฒนธรรมประจำชาติของแต่ละประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วยในอดีตสังคมไทยได้ยึดถือวัฒนธรรมและเน้นคุณค่าในการพัฒนาจิตใจ เพราะมีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมจะต้องเป็นไปตามกรอบประเพณีและวัฒนธรรมศีลธรรมและจริยธรรมสังคมไทยในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนไม่ว่าในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ตลอดจนการรับค่านิยมจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทำให้คุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมลดน้อยลง ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเพียงใดปัญหาของสังคมด้านต่าง ๆ ก็ยิ่งมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านอาชญากรรมซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับสังคมทุกสังคมเป็นปัญหาคุณภาพความสุขของประชาชนและเป็นภัยต่อสังคมทำลายชีวิตและทรัพย์สินแสดงถึงความไม่สมบูรณ์และความบกพร่องของระเบียบสังคมในอดีตปัญหาอาชญากรรมยังไม่เกิดมากนัก เนื่องจากว่าสังคมแบบดั้งเดิมเป็นสังคมที่มีจารีตประเพณีกำหนดไว้แน่นอนทุกคนจะต้องปฏิบัติตามแบบแผน การดำเนินชีวิตวัฒนธรรมและสังคมของตนอย่างเคร่งครัด (วรพล ชุ่มช่วย 2548, อ้างถึงใน ทรรศพล ขุนรัง, 2556, น. 14)

จังหวัดมหาสารคาม เป็นจังหวัดที่มีผู้คนอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคคลในระหว่างอายุ 18 – 25 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเรียนและการศึกษาเนื่องจากความเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของจังหวัดมหาสารคาม ที่เรียกได้ว่าเป็นตักศิลา นคร หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นเมืองแห่งการศึกษา ปัจจัยเหล่านี้นับว่าเป็นแหล่งดึงดูดผู้คนทั้งหลายให้เดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจ ลงทุนทำสถานบริการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ปัญหาสำคัญที่ตามมา ก็คือ ปัญหาด้านอาชญากรรม นับเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ซึ่งเป็นภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานสุดท้ายในกระบวนการยุติธรรม อันประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล ทนายความ และราชทัณฑ์ วัตถุประสงค์ของการลงโทษในปัจจุบันใช้เรือนจำเป็นสถานที่ปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำความผิด

ที่เป็นอาชญากร มาตรการทางสังคมในแต่ละยุคเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำผิดและสาเหตุที่จะต้อง
จัดดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ การปกครองบ้านเมือง กฎหมาย
แต่ละสมัย (นันทิ จิตสว่าง, 2542, น. 31) ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์การลงโทษไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution) เป็นวิธีลงโทษที่มนุษย์ยังเป็นสังคม
ป่าเถื่อน ลงโทษเพื่อชดเชยความผิดให้เกิดความยุติธรรมตามหลัก “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” (An Eye
For Eye Tooth) ด้วยวิธีการตัดอวัยวะ เหยียนตี ทรมาน และการประหารชีวิต

2. การลงโทษเพื่อข่มขวัญ ยับยั้ง (Deterrence) ป้องกันอาชญากร อันเกิดจากคน
ไม่เกรงกลัวกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมายที่อ่อนแอ ลงโทษผู้กระทำความผิดให้รู้สึกกลัว ผลของ
การกระทำผิดก่อให้เกิดความเจ็บปวด ไม่เป็นผลดี อาชญากรจะหลีกเลี่ยงโดยอาศัยปัจจัยขัดเกลา
ทางสังคมให้ละเว้นการกระทำความผิด

3. การลงโทษเพื่อตัดโอกาสการกระทำผิด (Incapacitation) การลงโทษประเภทนี้
เพื่อป้องกันและตัดโอกาสการกระทำผิดซ้ำ โดยการทำให้อาชญากรหมดโอกาสที่จะทำผิด วิธีจัด
ผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคม

4. การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation) เน้นการศึกษาผู้กระทำผิด
เป็นรายบุคคล และจำแนกหาสาเหตุการกระทำผิดเพื่อแก้ไขพัฒนาด้วยวิธีการให้การศึกษา อบรม ฝึกวิชาชีพ
ศีลธรรม ศาสนา การจัดสวัสดิการและให้การบำบัด

การแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้เมื่อพ้นโทษ
ภายใต้หลักกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ โดยยึดหลัก
มนุษยธรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานและปฏิบัติงานในการแก้ไข
พัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังดังกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (รัชกาลที่ 9)
ที่ได้พระราชทานแก่ นายประดิษฐ์ พานิชการ อธิบดีกรมราชทัณฑ์และคณะ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์
2516 ณ พระตำหนักจิตรดารโหฐาน ความตอนหนึ่งว่า

“ขอให้คิดว่างานราชทัณฑ์เป็นงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หากอบรมผู้ต้องขังให้ประพฤติตน
ดีขึ้นไม่ได้ พ้นโทษออกไปก็จะกลับไปเป็นอันธพาลเป็นภัยแก่สังคมอีก ข้าราชการ กรมราชทัณฑ์
ควรระภาคภูมิใจถ้าสามารถฝึกอบรมผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีได้ ขอให้ข้าราชการ กรมราชทัณฑ์
มีมานะอดทนพยายามอบรม แก้ไข ให้ผู้ต้องขังเป็นคนดี ฝึกหัดอาชีพสำหรับเป็นเครื่องมือทำมาหากิน
โดยสุจริตได้ เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วก็ควรจะติดตามดูแลด้วยว่าจะนำเอาวิชาชีพที่ฝึกอบรมให้
ไปทำงานอะไรได้บ้าง”

ความรุนแรงของปัญหานี้วันยิ่งทวีความรุนแรง และมีจำนวนครั้งของอาชญากรรมสูงขึ้นมาก ทั้งปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความผิดเกี่ยวกับเพศ เมื่อจำนวนอาชญากรรมสูงขึ้นอาชญากรหรือผู้กระทำผิดก็มีจำนวนมากขึ้นตามมาด้วยจะเห็นได้จากการสอบประวัติผู้กระทำผิดส่วนใหญ่จะเป็นผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษอยู่ในเรือนจำมาแล้วทำให้เกิดคำถามว่า “ผู้ต้องขังที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำเมื่อพ้นโทษออกไปแล้ว ทำไมต้องไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก” การบริหารงานของกรมราชทัณฑ์ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเดินมาถูกทางหรือไม่ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำไปแล้วกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก และเพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการในการกำหนดนโยบายให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนร่วมมือ และประสานงาน ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่นสอดส่องดูแลผู้ต้องขังที่ปล่อยตัวพ้นโทษออกไปแล้วสามารถอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุขไม่ไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก

จากสถิติของกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ สํารวจ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2549 พบว่า มีนักโทษเด็ดขาดจำนวนทั้งสิ้นทั่วประเทศ จำนวน 121,320 คน พบว่า มีผู้กระทำผิดซ้ำทั้งหมด จำนวน 16,541 คน คิดเป็นร้อยละ 13.63 แยกเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 14,988 คน คิดเป็นร้อยละ 12.35 เป็นผู้ต้องขังหญิงจำนวน 1,553 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, 2549, น. 11)

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม แต่ละปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีมากถึง 2,475 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 2,174 คน และผู้ต้องขังหญิงจำนวน 301 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณวันละเกือบ 10 คน ในส่วนที่ปล่อยตัวพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอกก็อยู่ได้เพียงระยะหนึ่ง ก็หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก จากการสำรวจผู้กระทำผิดซ้ำ จำนวน 800 คน (ข้อมูลฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม กรณีผู้ต้องขังติดคุกซ้ำ 20 เมษายน 2562)

ในการทํารว้จยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือมีผู้กระทำผิดซ้ำ และถูกศาลตัดสินให้จองจำอยู่ภายในเรือนจำ จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไข เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษออกไปแล้วหวนกลับมากระทำ ความผิดซ้ำอีก

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 1.2.2 เพื่อศึกษาสาเหตุการกระทำ ความผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัด

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

1.3.2 สาเหตุ ด้านส่วนบุคคล ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านจิตวิทยา ส่งผลต่อการกระทำ ความผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเด็นเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.4.1.1 ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.1.2 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.1.3 ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขัง ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในช่วงระหว่างปี 2562 จำนวน 800 คน (ฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม, 2562)

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา จำนวน 300 คน โดยแยกตามลักษณะของความผิด ได้แก่

1) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จำนวน 100 คน

2) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำนวน 100 คน

3) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 100 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ดำเนินการวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเวลาไว้ คือ จะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลา 4 เดือน คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2562

1.4.4 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

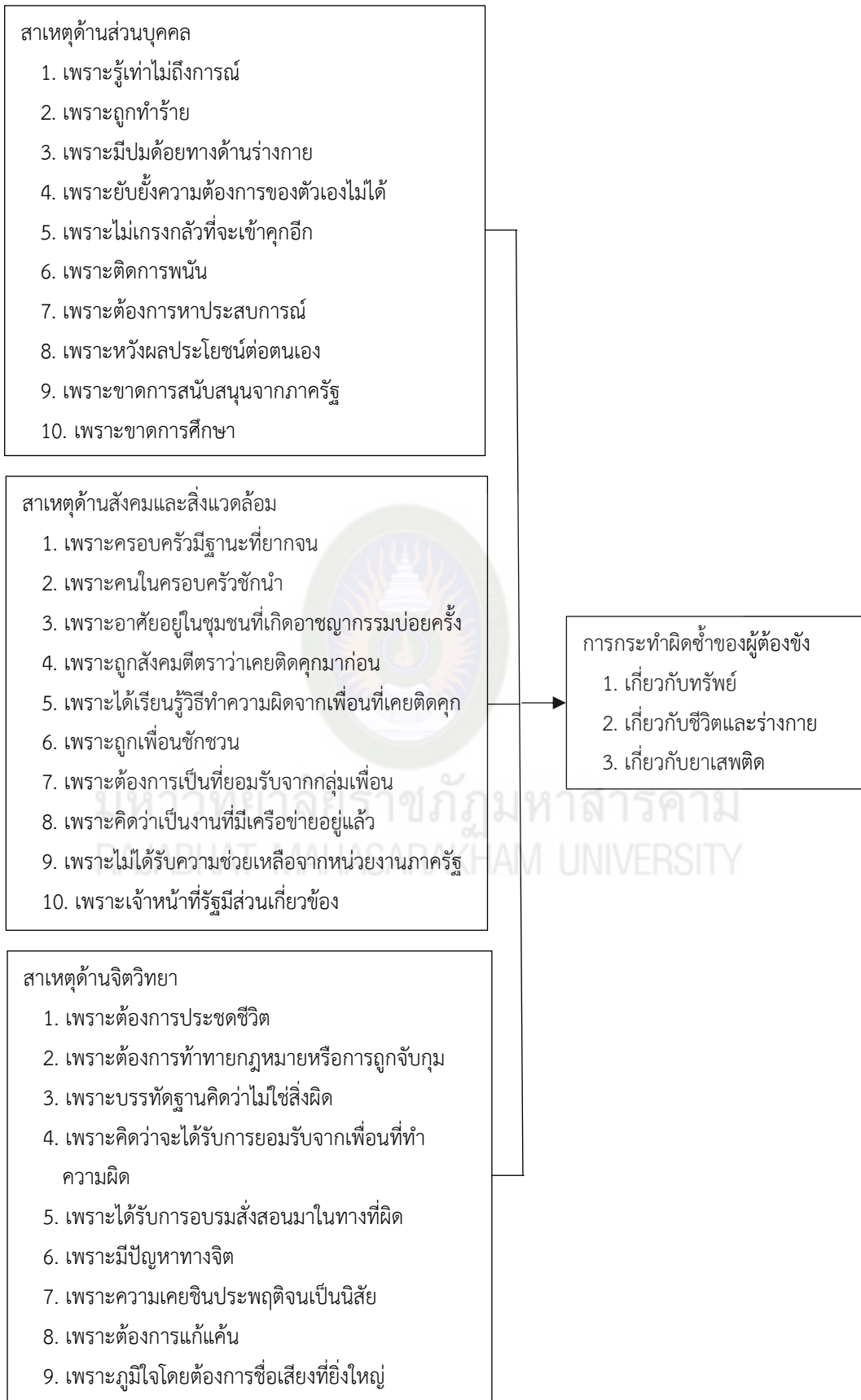
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ไว้ดังนี้

1.4.4.1 ตัวแปรอิสระ หมายถึง ปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิดซ้ำมี 3 ปัจจัย ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล

2) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

3) ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ภาพที่ 1.1 ขอบเขตการวิจัย

1.4.4.2 ตัวแปรตาม หมายถึง พฤติการณ์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด
ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.5 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยด้านพื้นที่ไว้เฉพาะในเรือนจำจังหวัด
มหาสารคาม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” หมายถึง สถานที่ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติ
ต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล หรือคำสั่งผู้มีอำนาจโดยการควบคุมผู้ต้องขัง
ไม่ให้หลบหนีจนกว่าจะพ้นกำหนดโทษ ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ตั้งอยู่เลขที่
79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแวงนาง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000

“ผู้ต้องขัง” หมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องฝากขัง คนฝาก ผู้ต้องกักขัง และผู้ต้องกักกัน
ซึ่งได้กระทำความผิดและศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือระหว่างพิจารณาของศาล อยู่ในความควบคุม
และรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์

“นักโทษเด็ดขาด” หมายถึง ผู้ต้องขัง ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ชีวิตและร่างกาย
และยาเสพติดและศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

“การกระทำผิดซ้ำ” หมายถึง การกระทำความผิดของผู้ต้องขังในการควบคุมของเรือนจำ
จังหวัดมหาสารคาม ที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกมาแล้ว ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ในฐานคดีเกี่ยวกับ
ทรัพย์ ชีวิตและร่างกาย และยาเสพติด

“สาเหตุส่วนบุคคล” หมายถึง การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การถูกทำร้าย การมีปมด้อยทางด้านร่างกาย
การยับยั้งความต้องการของตัวเองไม่ได้ การไม่เกรงกลัวที่จะเข้าคุกอีก การติดการพนัน การต้องการ
หาประสบการณ์ การหวังผลประโยชน์ต่อตนเอง การขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และการขาดการศึกษา

“สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม” หมายถึง การที่ครอบครัวมีฐานะที่ยากจน การที่คน
ในครอบครัวชักนำ การที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้ง การที่ถูกสังคมตีตราว่าเคยติดคุก
มาก่อน การที่ได้เรียนรู้วิธีทำความผิดจากเพื่อนที่เคยติดคุก การที่ถูกเพื่อนชักชวน การที่ต้องการ
เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การที่คิดว่าเป็นงานที่มีเครือข่ายอยู่แล้ว การที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ
จากหน่วยงานภาครัฐ และการที่เจ้าหน้าที่รัฐมีส่วนเกี่ยวข้อง

“สาเหตุด้านทางจิตวิทยา” หมายถึง การที่ต้องการประชดชีวิต การที่ต้องการทำหายกฎหมาย
หรือการถูกจับกุม การที่บรรทัดฐานคิดว่าไม่ใช่สิ่งผิด การที่คิดว่าจะได้รับการยอมรับจากเพื่อนที่ทำ
ความผิด การที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาในทางที่ผิด การที่มีปัญหาทางจิต การที่ความเคยชินประพฤติก

จนเป็นนิสัย การที่ต้องการแก้แค้น การที่ภูมิใจโดยต้องการชื่อเสียงที่ยิ่งใหญ่ และการที่อารมณ์ฉุนเฉียวรุนแรง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด อันจะนำไปสู่การลดปัญหาความแออัดในเรือนจำ และลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมต่อไป

1.6.2 สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแนวทางในการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมนิสัยของนักโทษเด็ดขาด ที่กระทำความผิดซ้ำ

1.6.3 สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดหลักสูตรการศึกษาของนักโทษเด็ดขาด ทั้งสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพ เพื่อให้ให้นักโทษเด็ดขาดนำไปประกอบอาชีพภายหลังการพ้นโทษได้

1.6.4 สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้อเสนอแนะต่อกรมราชทัณฑ์ ต่อครอบครัว สังคม เพื่อลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ และลดปัญหาอาชญากรรมในสังคม ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดซ้ำ
3. วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดซ้ำ
4. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดติดนิสัย
5. การเตรียมการปลดปล่อยและการปฏิบัติต่อผู้การทำความผิดหลังปล่อย
6. การอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชน
7. บริบททั่วไป
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำ

ในทางอาชญาวิทยายอมรับว่า ศาสตร์แขนงต่าง ๆ หรือวิทยาการในสาขาต่าง ๆ มีความสำคัญ โดยเท่าเทียมกันต่อการอธิบายถึงสาเหตุแห่งอาชญากรรม ทั้งนี้ เพราะไม่มีวิทยาการสาขาหนึ่ง สาขาใดโดยเฉพาะที่จะอธิบายถึงสาเหตุแห่งอาชญากรรมได้อย่างแน่นอน (อรัญ สุวรรณบุปผา, 2518, น. 7)

การศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิด หรือสาเหตุแห่งอาชญากรรมได้มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 กล่าวคือ จากสำนัก Positive School โดยมี Lombroso (1876, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น. 13 - 16) เป็นผู้ริเริ่มศึกษาสาเหตุแห่งอาชญากรรมจากสภาพความบกพร่องทางกายภาพ และการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ต่อมาเมื่อการศึกษาทางสังคมวิทยาได้ขยายกว้างขวางออกไป นักสังคมวิทยาผู้ติดตามผลงานการศึกษาของ (Durkeim, 1895) ได้ให้ความสนใจต่อสาเหตุแห่งอาชญากรรมในแง่ของสังคมวิทยาและพร้อม ๆ กันนั้น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งอาชญากรรมอีกสาขาหนึ่งนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา จึงได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สาเหตุแห่งอาชญากรรมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องผสมผสานกันอยู่ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางกายภาพ
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางจิตใจ

จากการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสอดคล้องและมีประโยชน์กับการศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งพอจะนำมาประกอบ ได้ดังต่อไปนี้

2.1.1 ทฤษฎีการเลือก (Choice Theory)

ทฤษฎีการเลือกมองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขायยาเสพติดหรือ ยกพวกตีกันเกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวฐิ เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัว ได้มีการชั่งน้ำหนัก ระหว่างการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมคือบทลงโทษต่าง ๆ แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิดของสำนักดั้งเดิม คือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระนั่นเองทฤษฎีการเลือกมองว่าอาชญากรเป็นคนมีเหตุผล ในการตัดสินใจได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว พฤติกรรมสามารถควบคุมหรือยังยั้งได้ ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ

Beccaria (1963) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์เป็นคนที่จะเห็นแก่ตัวและมองตัวเองเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัดให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำในขณะที่ทฤษฎีการเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎหมายเมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยงเมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ความต้องการเงิน แก้แค้น ความตื่นเต้น และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้านสถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการได้รับการป้องกันเพียงพอจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่) ดังนั้นก่อนที่จะเลือกทำผิดอาชญากรผู้ใช้เหตุผลได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญากร คือ “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่าง ๆ แล้วเขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ต้องการ ได้มีการชั่งน้ำหนักการกระทำและผลที่จะเกิดขึ้น การชั่งน้ำหนักดังกล่าว อาชญากรอาจจะเลิกล้มความคิดทำผิดก็ได้ ถ้าผล (ถ้าถูกจับได้) การลงโทษจะรุนแรงพิจารณา แล้วได้ไม่คุ้มเสียนั่นเอง เช่น อาชญากรอาจเลิกความคิดที่จะบุกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน เพราะไปสังเกตแล้วเห็นรถสายตรวจของตำรวจตรวจตราอยู่ตลอดเวลาอาชญากรจึงย้ายออกไปก่ออาชญากรที่อื่นแทนการเรียนรู้ (Learning) และประสบการณ์ (Experience) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

Akers (1990) กล่าวว่า อาชญากรอาชีพ (Career Criminal) รู้จักข้อจำกัดของตนเอง รู้ว่าเมื่อไรควรหยุด เมื่อไรควรเสี่ยง และอาชญากรที่มีประสบการณ์ อาจจะไม่เลือกอาชีพอาชญากร เมื่อเขาเกิดความเชื่อว่าการเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรมมีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับบุคลิกภาพ และวิถีชีวิต (Lifestyle) มีผลต่อการควบคุมตัวเองอย่างยิ่งเช่นอาชญากรเลือกประกอบอาชญากรรม มากกว่าปฏิบัติตัวตามแนวทางของสังคมเพราะเป็นวิถีชีวิตของเขา

1. โครงสร้างของอาชญากรรมแนวคิดทฤษฎีการเลือกในการตัดสินใจจะประกอบ อาชญากรรมนั้นจะมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 จะประกอบอาชญากรรมที่ไหน
- 1.2 ลักษณะของเป้าหมายเป็นอย่างไร
- 1.3 หนทางที่จะทำให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จ

2. จากโครงสร้างดังกล่าวทฤษฎีการเลือกได้ขยายความโครงสร้างแต่ละข้อ ในความหมาย ดังต่อไปนี้

2.1 การเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม (Choosing The Place of Crime) อาชญากรจะเลือกสถานที่ เพราะเขาต้องรู้ว่า สถานที่นั้น เมื่อเขาประกอบอาชญากรรมแล้วเขาจะหนี พ้นการจับกุมของตำรวจได้ ยกตัวอย่าง เช่น เด็กขายยาบ้าจะขายในละแวกบ้านของตนเพราะถ้ามี สายตรวจเข้ามาเพื่อน ๆ ของเด็กจะเตือนเด็กได้ว่าอันตรายกำลังมาถึง

2.2 การเลือกเป้าหมาย (Choosing Targets) เลือกเป้าหมายเพราะอาชญากรต้องการทำงานของตัวเองให้สำเร็จ คือ การเลือกในสิ่งที่ต้องการนั่นเอง เช่น อาชญากรต้องการขโมย ของในบ้าน อาจแก๊งค์ดกริงเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีใครอยู่บ้าน จึงจะบุกเข้าไปขโมยของแต่ถ้ามีคนมาเปิด ประตูอาจจะแก๊งค์ถามหาคนแล้วบอกว่าได้ที่อยู่มา เป็นต้น

2.3 เรียนรู้เทคนิควิธีการเป็นอาชญากร (Learning Criminal Techniques) การเรียนรู้เทคนิคช่วยให้หลุดรอดจากการถูกจับกุมได้ เช่น คนที่เชี่ยวชาญรู้ว่าตำรวจมักตรวจ รอยเข็มฉีดยา จึงหาวิธีการอื่นซึ่งเรียนรู้จากพวกที่ตีดยาเสพติดด้วยกันว่าถ้าใช้วิธีนี้แล้ว เช่น เผลอแล้ว สุดคมจะหลุดรอดจากการถูกจับกุมได้

2.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม

สถาบันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคม สถาบันในสังคมมีอยู่เพื่อแก้ปัญหาสังคมในขณะเดียวกัน สถาบันก็อาจจะทำให้อาชญากรรมมีมากได้หากสถาบันนั้นทำหน้าที่ไม่เหมาะสมก็จะเป็นสาเหตุทำให้ เด็กและเยาวชนกระทำผิด หรือเกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นได้สถาบันทางสังคมที่สำคัญ มีดังนี้

2.1.2.1 สถาบันครอบครัว

“ครอบครัว” เป็นสถาบันที่ทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่งมีอิทธิพลต่อขบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการพัฒนาบุคลิกภาพ ฉะนั้นในการพิจารณาสาเหตุแห่งอาชญากรรมถ้าเราตัดปัจจัยทางด้านสรีรวิทยาและจิตวิทยาออกไปเสียครอบครัวจะต้องเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งการศึกษาถึงสภาพครอบครัวกับอาชญากรรมส่วนใหญ่ได้พุ่งเป้าไปที่ครอบครัวที่มีความบกพร่องมากกว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ (Sheldon and Glueck, 1962) ได้ให้ความหมายของ “ครอบครัวที่บกพร่อง” ไว้ว่าหมายถึง “การขาดความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเด็กขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่างและขาดสันตนาการและประเด็นสุดท้ายขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในครอบครัว” นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาได้พยายามค้นคว้าหาสาเหตุของความบกพร่องในครอบครัวที่จะมีส่วนผลักดันให้สมาชิกต้องประกอบอาชญากรรมในอนาคตการศึกษาได้มุ่งประเด็นไปที่วัฒนธรรมภายในครอบครัว

1) การสำรวจสภาพบ้านแตก (Broken Home) และสภาพครอบครัวที่มีความบีบคั้นทางเศรษฐกิจจนเป็นสาเหตุให้บิดามารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาที่จะอบรมดูแลบุตร เป็นต้น

1.1) การศึกษาถึงวัฒนธรรมครอบครัวที่บกพร่องส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงมนุษยวิทยาทางกายภาพเกี่ยวกับครอบครัวอาชญากร ตัวอย่าง เช่น การศึกษาของ (Burt, 1923) ท่านผู้นี้ได้สรุปลงความเห็นไว้ว่าในครอบครัวของอาชญากรมีแนวโน้มที่จะแสดงให้เห็นว่า สมาชิกของครอบครัวจะเป็นอาชญากรตามไปด้วย โดยการสืบเชื้อสายจากบิดา แนวความคิดนี้ได้รับการคัดค้านจากฝ่ายที่ถือว่าพฤติกรรมของมนุษย์ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ไม่ใช่การถ่ายทอดจากกรรมพันธุ์ ดังที่ (Sutherland and Cressey, 1924) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวอุปมาอุปไมยไว้ครั้งหนึ่งว่า “การใช้ช้อนรับประทานอาหารเป็นลักษณะนิสัยของมนุษย์มาหลายชั่วคน แต่ทั้งนี้มิได้เป็นการพิสูจน์ว่า แนวโน้มที่มนุษย์รู้จักใช้ช้อนเป็นการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์” อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิจัยของโทซจำคุกที่มีต่อบุตรของผู้ต้องขังในกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2515 ได้พบว่า ในบรรดาเด็กที่กระทำความผิดและบิดามารดามีประวัติเคยต้องโทษจำคุก ลักษณะการกระทำผิดของเด็กเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับบิดามารดา ผลการศึกษาที่น่าจะชี้ให้เห็นว่า ได้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมภายในครอบครัวที่บกพร่อง (ครอบครัวผู้ต้องขัง) ซึ่งจะเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของอาชญากร (Criminal Subculture) ก็เป็นไปได้

1.2) สภาพบ้านแตก นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสภาพบ้านแตกมีส่วนสำคัญในการเกิดอาชญากรรม สภาพบ้านแตกที่กล่าวถึงนี้โดยทั่ว ๆ ไปจะหมายถึงการที่บิดามารดาต้องแยกกันอยู่ หย่าร้าง ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นผลให้เด็กขาดการอุปการะเลี้ยงดู ขาดความอบอุ่นและมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังเช่น (Professor May)

แห่งมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ประเทศอังกฤษ ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะบ้านแตกย่อมเป็นผลให้เด็กกระทำผิด ยิ่งกว่าสภาพครอบครัวปกติ อย่างไรก็ตามก็ได้มีหลักฐานยืนยันว่าภาวะครอบครัวที่จะมีส่วนก่อให้เกิด การกระทำผิดของเด็กนั้น มิใช่ภาวะบ้านแตกในความหมายดังกล่าวเท่านั้น ยังมีความหมาย รวมถึง ภาวะอื่น ๆ เป็นต้นว่า ความไม่ปรองดองกันระหว่างบิดา มารดา และสมาชิกภายในครอบครัว การที่มารดาต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้มาจุนเจือครอบครัว โดยต้องออกไป ทำงานนอกบ้าน การที่บิดาต้องถูกเกณฑ์ทหารเข้าประจำกรมกองเป็นนักโทษ หรือเป็นพ่อค้าที่จะต้อง เดินทางเป็นประจำ ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว ภาวะการณ์เช่นนี้ (Wolfgang, et al. 1967) เห็นว่า ถ้าพิจารณาในแง่ของจิตวิทยาแล้ว ควรจะรวมอยู่ในภาวะบ้านแตกด้วย ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ ยืนยันว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการกระทำผิดของเด็ก เพื่อเสนอข้อคิดเห็นของ (Wolfgang, et al.) จึงควรที่จะอ้างถึงการศึกษาวิจัยผลของโทษจำคุกที่มีต่อบุตรผู้ต้องขังในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2515 อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งปรากฏว่าเด็กที่กระทำผิดประสบปัญหาภายในครอบครัวได้แก่ปัญหาบ้านแตก อันเกิดจากการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ระหว่างบิดา / มารดาการหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ระหว่างบิดา มารดาของเด็กกระทำผิดดังกล่าวนี้ไม่ใช่เพราะสาเหตุในด้านอื่น ๆ ด้วย เป็นต้นว่า ครอบครัวประสบ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ มารดาต้องหารายได้มาจุนเจือครอบครัวแทนที่จะอยู่เป็นแม่บ้านที่ดี

2.1.2.2 โรงเรียนและการศึกษา

การศึกษามีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลเพื่อให้ สามารถปรับปรุงตัวเข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อม และความเปลี่ยนแปลงของสังคมภาวะของบุคคลที่ด้อย ในการศึกษานั้นย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องสงสัย ดังจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชน กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาดำ ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นสำหรับในประเทศที่กำลังพัฒนา จะมีเหตุผลเชื่อได้ว่าอุปสรรคที่สำคัญของการศึกษาเกิดจากภาวะการบีบคั้นทางเศรษฐกิจ และความ ต้องการที่จะใช้แรงงานของเด็กเหตุนี้จึงเป็นผลให้เด็กต้องหยุดชะงักจากการศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะหา รายได้เลี้ยงตัวเอง หรือนำมาช่วยเหลือครอบครัวก่อนถึงวันอันสมควร ภาวะเช่นนี้ย่อมบั่นทอนความก้าวหน้า ทางการศึกษาของเด็กโดยปริยายซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิดในเวลาต่อมา ถึงกระนั้นอุปสรรค และข้อขัดข้องของการศึกษาดังกล่าวก็มีไม่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวเสมอไปในเมื่อ การจัดการศึกษาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของโรงเรียน โรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิต และอนาคตของเด็กและเยาวชน เพราะโรงเรียนอาจจะช่วยป้องกันเด็กกระทำผิด และโรงเรียนอาจ จะช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้กลับตนเป็นคนดีได้ (Eicham, 1965, p. 299)

- 1) ปัจจัยที่โรงเรียนมีส่วนผลักดันให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิด อาจสรุปได้ คือ
 - 1.1) เด็กขาดครูที่ดี
 - 1.2) โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไม่เพียงพอ
 - 1.3) เด็กไม่ได้รับการสนใจและขาดการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล

1.4) เกิดการแบ่งแยกในกลุ่มนักเรียน เพราะความแตกต่างทางฐานะ เศรษฐกิจ

1.5) เด็กขาดการศึกษาและแนะแนว

1.6) นอกจากครูผู้สอนแล้ว โรงเรียนยังขาดนักวิชาการในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2.3 รัฐบาล

เป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาอาชญากรรมซึ่งมีทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับอาชญากรรม กล่าวคือ อาชญากรรมเกิดขึ้นมากเพราะขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังปล่อยให้ผู้กระทำผิดมากมายลอยนวลอยู่ได้โดยปราศจากการลงโทษการแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงต้องให้ตำรวจและศาลบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดงวดกวดขัน การใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดงวดกวดขันเท่านั้นที่จะลดปัญหาอาชญากรรมได้ อย่างไรก็ตามการที่จะทำได้เช่นนั้นจะต้องประสบกับความยากลำบากเป็นอย่างมาก เพราะว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดความเข้มแข็งและไร้ประสิทธิภาพพอกับการที่สังคมขาดประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม เพราะสังคมมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดอาชญากรรม อย่างไรก็ตามปัจจัยเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองจะมีความสำคัญเป็นอันมากในการบังคับใช้กฎหมายคนทั่ว ๆ ไปจะเคารพกฎหมายและเคารพเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองกระทำตนเป็นคนเคารพกฎหมายด้วย (Frank, 1964, p. 68, อ้างถึงใน ณัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น. 18)

2.1.2.4 สื่อมวลชน

เป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีส่วนต่อการเกิดอาชญากรรมและปัญหาเด็กหรือเยาวชนกระทำผิดอิทธิพลอย่างสำคัญของสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม คือเป็นตัวหนุนที่ทัศนคติที่มีอยู่แล้ว หรือมีขณะนั้นก็ส่งเสริมให้เห็นตามสภาพแวดล้อมที่ตนคิดว่าดีแล้ว ทั้งที่ความคิดหรือทัศนคติหรือสภาพแวดล้อมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่นำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายทำให้บุคคลที่เคยเห็นการกระทำผิดหลงเชื่อไปกับสื่อมวลชนที่ได้สัมผัสเพราะสิ่งที่ตนอยากรู้ หรือพร้อมที่จะเรียนรู้ และทำความเข้าใจแสดงว่าตนมีค่านิยมที่ตรงกับสิ่งที่สื่อมวลชนได้มาตีแผ่ นั่นคือ เป็นลักษณะที่อันตรายของสื่อมวลชนซึ่งมอบสิ่งผิด ๆ หรือค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนนี้นักอาชญาวิทยาท่านหนึ่งได้ กล่าวไว้ว่า เด็ก ๆ ได้เรียนรู้และตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งอื่นก่อน อาทิ ครอบครัว โรงเรียน เราจึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อต่าง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับบ้าน โรงเรียน และปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือไปจากสื่อมวลชนในทัศนะทางอาชญาวิทยานั้น เชื่อว่าการถ่ายทอดอย่างซ้ำซากเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาชญากรรมทางสื่อมวลชนนั้นจะมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดที่ผิดให้แก่เด็กยิ่งในการถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้ละเมิดกฎหมายเป็นที่สมควรได้รับความเห็นใจหรือการยกย่องสรรเสริญด้วยแล้วยิ่งเป็นอันตรายมากขึ้น

2.1.3 ทฤษฎีการมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory)

Sutherland (1939, อ้างถึงใน สาสิต บุษยากุล, 2555, น. 14) ได้อธิบาย พฤติกรรมทางอาชญากรรมสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้โดยขบวนการ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้
2. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมสามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่นโดยขบวนการติดต่อ
3. หลักการสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมมีลักษณะเป็นอาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดจากการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มที่สนิทสนมกัน
4. เมื่อมีการเรียนรู้พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร การเรียนรู้จะประกอบด้วย (ก) วิธีประกอบอาชญากรรม ซึ่งอาจจะมี ความยากง่ายแตกต่างกันออกไป และ (ข) แรงบันดาลใจแรงขับเคลื่อนภายในความมุ่งหมายและทัศนคติ
5. การที่แรงจูงใจ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการกำหนดของกฎหมายว่าจะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตาม
6. คนเราจะกลายเป็นผู้กระทำผิดต่อเมื่อการแปลความหมายว่า กฎหมายเป็นสิ่งที่น่าละเมียดมากกว่าการแปลความหมายว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่น่าเคารพปฏิบัติตาม
7. การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันอาจจะแตกต่างในด้านความถี่ ความนาน การจัดลำดับก่อนหลัง และความรู้สึกแรงกล้า
8. ขบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม สัมพันธ์กับแบบของอาชญากรรมและแบบที่ต่อต้านอาชญากร ซึ่งเกี่ยวกับกลไกของการเรียนรู้ทางอื่น ๆ ได้
9. ขณะที่พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรเป็นการแสดงออกถึงความต้องการโดยทั่วไปและค่านิยม ไม่อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมนั้น เกิดจากความต้องการและค่านิยมอย่างเดียว

Sutherland (1966) ได้ชี้ให้เห็นว่า พวกที่กระทำความผิดกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพย์สินทำไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและกรรมกรที่ทำงานด้วยความสุจริตก็เพื่อต้องการทรัพย์สินเช่นเดียวกัน เงินหรือทรัพย์สินย่อม หมายถึง ความมั่นคงในฐานะ ซึ่งเป็น “ค่านิยมอย่างหนึ่งสังคม” และเป็น “ความต้องการ” จึงไม่สามารถนำมาอธิบายว่า เป็นสาเหตุของอาชญากรรมได้

Ward, Carter and Perrin (1994, pp. 40 - 41) ได้เสนอทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้กันได้โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มและพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงระยะเวลาและความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน

2.1.4 ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม

กระบวนการทางสังคมมองว่า คนที่ถูกขัดเกลา (Socialization) จากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกและได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นอย่างดีในทางตรงกันข้ามหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ คนที่จะฝ่าฝืนกฎระเบียบนำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรม

2.1.4.1 ทฤษฎีกระบวนการทางสังคมเชื่อว่า คนไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ชนชั้น หรือเพศใดก็ตามต่างก็มีศักยภาพที่จะเป็นอาชญากรได้ทั้งสิ้น คนจนหรือคนชั้นต่ำมีปัญหาทางเศรษฐกิจสูง ได้รับการดูแล มีการศึกษาน้อย ครอบครัวแตกสลาย จึงมีโอกาสหรือมีความสามารถในการก่ออาชญากรรมสูง ในขณะที่ชนชั้นกลางมักมีสังคมที่ดีกว่าครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีเพื่อนดีเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการกระทำผิดน้อยแต่อย่างไรก็ตามไม่ใช่ชนชั้นกลางหรือกลุ่มที่มีความพร้อมจะไม่กระทำความผิดเลยสิ่งนี้จะขึ้นอยู่กับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเป็นสำคัญ เช่น ชนชั้นกลางมีฐานะดี เลี้ยงลูกแบบตามใจไม่ฝึกให้มีความอดทนต้องการอะไรก็จะได้รับเสมอ ๆ ก็อาจจะกลายเป็นคนที่มีโอกาสในการกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้เช่นกัน เราจะเห็นว่าการขัดเกลาทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นไหน ๆ แต่หากได้รับการขัดเกลาไปในทางที่ดีแล้ว เขาก็จะเป็นบุคคลที่มีโอกาสหรือศักยภาพในการกระทำก่ออาชญากรรมต่ำ

2.1.4.2 ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relation) เป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจภายในครอบครัว การฝึกให้มีวินัย ที่ถูกต้องสามารถกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ยกตัวอย่าง เช่น หากเด็กได้รับการอบรมอย่างถูกต้องจากครอบครัวแล้ว เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะประพฤติตนไปในแนวทางที่ได้รับการอบรมมา การที่เด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก (Broken Home) ก็ได้แปลว่า เด็กคนนั้นจะต้องกลายเป็นเด็กกระทำผิด เพราะหากพ่อแม่คนใดคนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ของตนและชดเชยส่วนที่ขาดหายไปของเด็กได้ จนเด็กรู้สึกว่าเขาทำอะไร และรู้สึกว่าเขาทำอะไรทุกอย่างนั้นอาชญากรรมวิทยาบางคนมองว่า หากเด็กไม่ได้รับการชดเชยที่เพียงพอ เพราะพ่อ - แม่ต้องแบกรับภาระในเรื่องเศรษฐกิจไม่มีเวลาให้เด็กอย่างเพียงพอทำให้เด็กมีปัญหา จึงหันไปคบเพื่อนซึ่งอาจเป็นเพียงโอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จทางการศึกษาก็มีสูง

2.1.4.3 ความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer Relations) นักจิตวิทยาเชื่อว่าเพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและเลือกที่จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง เพื่อนมีอิทธิพลในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ในช่วงวัยรุ่น (Teen) เพื่อนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้กำลังใจ เพราะเป็นวัยที่ต้องการการสนับสนุนทางอารมณ์ จึงมีความเชื่อใจเพื่อนมาก และมักจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของตนให้เพื่อนได้รับรู้ ส่วนในเด็กที่ไม่เป็นที่ยอมรับ

ของกลุ่มเพื่อนมักจะแสดงอาการก้าวร้าวและชอบแกล้งคนอื่น เด็กอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่า 1 กลุ่ม ในกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นหัวหน้ากลุ่มแต่ในขณะเดียวกันอีกกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นผู้ตามก็ได้ จะเห็นได้ว่าเด็กและเพื่อนต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น สถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เช่น ผู้ที่นับถือคริสต์ศาสนา ทุกวันอาทิตย์ก็จะไปโบสถ์ ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ไม่คิดประกอบอาชีพการงานแนวคิดทฤษฎีกระบวนการทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์มี 3 ส่วน คือ

1) ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory)

ทฤษฎีควบคุมที่นับว่าได้รับการยอมรับมากที่สุดในวงการอาชญาวิทยา ก็คือ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมของ Herschi (1969, อ้างถึงใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, น. 30 - 32) ที่กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชีพการงานอยู่แล้ว โดย Herschi ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชีพการงาน

1.1) หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ทฤษฎีนี้ มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” องค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม มี 4 ประการ คือ

1.1.1) ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่นหรือมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกรักที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

1.1.2) ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่บุคคลผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริตและเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่อยากกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

1.1.3) การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชีพการงาน

เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้น การเข้าร่วมจึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญา ผู้กมัตที่บุคคลมีต่อสังคม

1.1.4) ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูงก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรมของพันธะ หรือสัญญาผู้กมัตที่บุคคลมีต่อสังคม

สรุปได้ว่า การที่บุคคลได้กระทำความผิดซ้ำเกิดจากปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ด้านความรัก ความอบอุ่น และจากการถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมทำให้เกิดการไม่ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและหันไปกระทำผิดซ้ำ

2) ทฤษฎีการยับยั้ง (Deterrence Theory)

อริญ สุวรรณบุปผา (2518, น. 139 - 144) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการยับยั้งเน้นการควบคุมอาชญากรรมโดยกฎหมายมีพื้นฐานจากหลักคำสอนของศาสนา กล่าวคือ บุคคลจะระงับการเบี่ยงเบนเพราะกลัวการถูกลงโทษก่อนที่จะถูกชักนำให้มีการกระทำเบี่ยงเบน บุคคลมีเหตุผลในการคาดการณ์การปฏิบัติว่าจะได้รับผลเป็นความพอใจหรือความเจ็บปวดมากกว่ากันถ้าการตัดสินใจนั้นเป็นผลของการกระทำเบี่ยงเบนมีอำนาจเหนือความเจ็บปวด มีความเป็นไปได้ที่บุคคลนั้นจะไม่ละเมิดบรรทัดฐาน

1. สาระสำคัญของทฤษฎีการยับยั้ง คือ การใช้กฎหมายลงโทษอย่างไรจึงเป็นการป้องกัน การละเมิดบรรทัดฐานโดยเฉพาะการลงโทษอย่างเป็นทางการ การป้องกันเริ่มจากทฤษฎีที่เป็นจริง จุดสำคัญการใช้อำนาจที่เป็นจริงลงโทษอย่างไรให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐาน นักทฤษฎีการยับยั้งรู้ถึงข้อแตกต่างระหว่างการยับยั้งทั่ว ๆ ไปกับการยับยั้งเฉพาะเจาะจง การยับยั้งทั่วไป กล่าวถึงตัวอย่างบุคคลซึ่งไม่กระทำผิดประชาชนทั่วไปจะป้องกันจากการเบี่ยงเบนเริ่มขึ้น เพราะว่าพวกเขาารู้สึกว่าจะได้รับการลงโทษจากการละเมิดบรรทัดฐาน การป้องกันโดยเฉพาะกล่าวถึงตัวอย่างของบุคคลซึ่งเป็นการยับยั้งการเบี่ยงเบนในอนาคตซึ่งส่งผลถึง การลงโทษจากความประพฤติของบุคคลที่เบี่ยงเบนที่ผ่านมานิยมกันมากที่สุด ตัวอย่างของการป้องกันทั่ว ๆ ไป คือ จำนวนความเชื่อถือประชากรทั่ว ๆ ไป ฆาตกรรมถูกป้องกันโดยการประหารชีวิต นั่นคือ ใครเป็นผู้ถูกกำหนดว่าเป็นฆาตกรรม ตัวอย่างของการยับยั้งโดยเฉพาะ คือ ความเชื่อว่าการตัดสินใจจำคุกเป็นเวลานานจากการตัดสินลงโทษบุคคลที่ปล้นทรัพย์จะลดลงมีความเป็นไปได้ที่เขาจะกลับตัวเป็นคนดีเมื่อได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ

2. นักทฤษฎีการยับยั้งได้กำหนดความเหมาะสมของการลงโทษ 3 ประการ ที่แสดงในทฤษฎีเป็นผลที่เป็นไปได้ของการเบี่ยงเบน

ประการแรก คือ ความแน่นอนของการลงโทษจากเทคนิคการป้องกันทั่ว ๆ ไป การลงโทษแน่นอนมองเห็นได้ชัดเจน บุคคลมีโอกาสน้อยที่จะละเมิดบรรทัดฐาน เป็นส่วนที่สำคัญมีการบันทึกจุดสำคัญของการป้องกันทั่ว ๆ ไป บุคคลมีโอกาสที่จะรับสิ่งที่พบเห็น และการลงโทษจากการเบี่ยงเบนที่ชัดเจนอย่างไร ถ้ามีความเป็นไปได้ที่จะรับรู้จากการพูด การโอง การสอบ คือ ไกล่ศุนย์ แต่ศึกษาด้วยการสังเกตมีโอกาส 90% การศึกษานี้ มีความเป็นไปได้ที่จะป้องกัน โดยเฉพาะความจริงจากการลงโทษที่ต่ำ

ประการที่สอง สิทธิในการลงโทษอย่างรุนแรงจากเทคนิคการยับยั้งทั่ว ๆ ไป การลงโทษ ที่เห็นความรุนแรงได้ชัดเจนมีความเป็นไปได้น้อยที่บุคคลเริ่มมีการกระทำของบุคคลที่เริ่มเบี่ยงเบน

ประการที่สาม สิทธิในการลงโทษมีผลกระทบต่อพฤติกรรม คือ การสังเกตที่รวดเร็วของการลงโทษจากเทคนิคการยับยั้งทั่ว ๆ ไป ถ้าการลงโทษทำให้พบเห็นได้ทันที หรือรวดเร็วจะมีผลกระทบที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า บุคคลจะตัดสินใจกระทำผิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับเปรียบเทียบระหว่างความพอใจที่ตนเองจะได้รับจากการกระทำกับความรู้สึกเจ็บปวดที่จะได้รับการละเมิดกฎระเบียบของสังคม เพราะเมื่อความพอใจมีมากกว่าบุคคลก็จะตัดสินใจละเมิดกฎระเบียบสังคม ในทำนองเดียวกับการที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าเพราะรับรู้และมีความพอใจที่ได้จากการเสพมากกว่าการถูกลงโทษและหันไปกระทำผิดซ้ำ

3) ทฤษฎีประทับตรา (Labeling Theory)

แนวคิดนี้มีสาระสำคัญ คือ การกระทำผิดที่เกิดขึ้นเพราะสังคมเป็นผู้กำหนด หรือเป็นผู้ประทับตรา การประทับตรานั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดครั้งแรกและผู้กระทำผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม สถาบันเหล่านี้เป็นผู้กำหนดว่าเขามีพฤติกรรมเป็นอาชญากร เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้กระทำผิดก็ยอมรับการประทับตราและเริ่มกำหนดทิศทางแห่งความประพฤติของตนในอนาคต ให้สอดคล้องกับการรับรู้ของสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า การกระทำผิดเกิดขึ้นเพราะปฏิกริยาระหว่างบุคคลกับสังคม Silver (1981, อ้างถึงใน มนตรี บุณนาค, 2542, น. 25)

Schrag (1983, อ้างถึงใน มนตรี บุณนาค, 2542, น. 25 - 26) ได้สรุปทฤษฎีตราหน้าเพื่อชี้ให้เห็นถึงลักษณะหรือองค์ประกอบของทฤษฎีนี้ สรุปได้ 9 ประการ

1. พฤติกรรมอาชญากรไม่มีความชั่วร้ายอยู่ภายใน
2. นิยามของพฤติกรรมอาชญากรถูกกำหนดโดยผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจในสังคม
3. บุคคลกลายเป็นอาชญากรเพราะกระบวนการตราหน้า

4. กระบวนการยุติธรรมจัดกลุ่มอาชญากรและกลุ่มที่ไม่ใช่อาชญากรแตกต่างจากข้อมูลในโลกความจริง

5. ผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งถูกจับกุมมีเพียงเล็กน้อย ส่วนผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่ง ไม่ถูกจับกุมมีจำนวนมากและมักกระทำผิดมาแล้วไม่น้อยกว่าพวกแรก

6. การที่บุคคลจะถูกจับกุมหรือไม่ขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของบุคคลนั้น ไม่ใช่จากฐานความผิด

7. ความรุนแรงในการลงโทษขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลเช่นกัน

8. การวินิจฉัยสั่งการของกระบวนการยุติธรรม ขึ้นอยู่กับแบบฝังในความคิดของบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กระทำผิด

9. เมื่อใดก็ตามที่บุคคลถูกตราหน้าจากสังคมว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนบุคคลนั้นจะตกอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถควบคุมคุณภาพพจน์ของตนในฐานะพลเมืองดีกลับคืนมา

สรุปได้ว่า การที่บุคคลได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดและถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุกถือได้ว่าบุคคลนั้นได้ถูกสังคมประทับตราว่าเป็นผู้กระทำผิดและเมื่อพ้นโทษออกมาแล้วก็มักจะไม่ได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากสังคมทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมการแสดงออกและประพฤติไปในทางที่ผิดเพื่อให้เป็นไปตามที่สังคมได้กำหนดจากการประทับตราอันเป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2534, น. 180 - 197) เมื่อพิจารณาธรรมชาติของการกระทำผิดโดยพิจารณาจากสังคมจะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มองจากกฎเกณฑ์ของสังคมการมองธรรมชาติของการกระทำผิดโดยพิจารณาจากกฎเกณฑ์ของสังคม นักสังคมวิทยาทั่ว ๆ ไป ได้วิเคราะห์ศึกษากฎเกณฑ์ของสังคมที่จะบ่งชี้ว่า ความประพฤติอย่างไรถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ โดยแบ่งเป็นบรรทัดฐาน 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ บรรทัดฐานที่ไม่มีรูปสถาบัน (Non - Institutionalized Norms) โดยประเภทแรกเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นและรักษาไว้โดยทัศนคติของสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมส่วนประเภทหลังเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจอันชอบธรรมทางการเมืองสำหรับประเภทแรกนั้น ถูกแบ่งย่อยออกเป็นบรรทัดฐานที่มีอำนาจสูงสุด คือ จารีต (Mores) และบรรทัดฐานที่มีอำนาจต่ำสุด คือ วิถีประชา (Folk Ways) ส่วนประเภทหลัง ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ แบบแผนต่าง ๆ ที่มีอำนาจหรือกำหนดโทษสำหรับการละเมิดไว้รุนแรงมากน้อยไม่เท่ากัน

2. มองจากปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคม การมองธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาจากปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมได้มีนักสังคมวิทยารุ่นใหม่มองธรรมชาติของการกระทำผิด โดยพิจารณาปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมแทนที่จะพิจารณาพฤติกรรมของการกระทำผิดนั้นจริง ๆ กล่าวคือ พิจารณาทัศนคติของสมาชิกในสังคมต่อพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งว่าจะเป็นความผิดหรือละเมิดต่อบรรทัดฐานในช่วงเวลานั้น ๆ หรือไม่ การมองธรรมชาติของการกระทำผิดในลักษณะนี้

มีชื่อเรียกว่า แนวทัศนคติในการประทับตรา (Labeling Perspective) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การกระทำผิดเกิดขึ้นเพราะสังคมเป็นผู้ประทับตรา การประทับตรานั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดครั้งแรก และผู้กระทำผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคมสถาบันเหล่านี้เป็นผู้กำหนดว่าเขามีพฤติกรรมเป็นอาชญากร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้กระทำผิดก็ยอมรับการประทับตรา และเริ่มกำหนดทิศทางแห่งความประพฤติของตนเองในอนาคตให้สอดคล้องกับการรับรู้ของสังคม โดยนัยนี้อาชญากรรม หรือการกระทำผิดจึงเกิดขึ้นเพราะปฏิกริยาระหว่างบุคคลกับสังคม

ผลของการประทับตราว่าเขาเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือเป็นอาชญากรจากปฏิกริยาของสังคมจะมีผลในเชิงลบเกิดขึ้นต่อตัวเขาผลที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ผู้ถูกประทับตราจะมีความโน้มเอียงที่จะมองตนเองว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น ฆาตกร คนขี้ขโมย คนคุก ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินที่เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน ต่อไปไม่ว่าเขาจะมีความยึดมั่นผูกพันกับการกระทำเบี่ยงเบนนั้นอย่างแท้จริงหรือไม่ เมื่อใดก็ตามที่เขาถูกมองว่าเป็นผู้เบี่ยงเบนโดยผู้อื่นเขามีความโน้มเอียงที่จะให้นิยามแก่ตนเองเป็นผู้เบี่ยงเบนด้วย แล้วต่อเนื่องไปถึงการเข้าสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นและในที่สุดก็กลายเป็นผู้เบี่ยงเบนถาวร Cohen (1968, p. 24, อ้างถึงใน ญัฐุติ ยอดระบำ, 2549, น. 24)

โดยสรุปแล้ว การประทับตรามีความสำคัญกับผู้กระทำผิดซ้ำ ก็เนื่องจากที่ผู้กระทำผิดเหล่านี้ได้กระทำความผิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดกฎหมายของสังคมและถูกจับได้ หลังจากนั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคมซึ่งเป็นผู้กำหนดว่าผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมเป็นอาชญากร หรือมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป ดังนั้นจึงสมควรได้รับการลงโทษตามที่กฎหมายระบุไว้ นั่นคือ ผู้กระทำผิดถูกประทับตราครบอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นอาชญากร เมื่อผู้กระทำผิดเหล่านี้รับโทษจนครบถ้วนตามกระบวนการพิพากษาของศาลแล้วจะพ้นโทษออกมาดำเนินชีวิต เช่น ประชาชนทั่วไป แต่เนื่องจากสังคมได้เคยประทับตราเขาไว้อย่างชัดเจนและเป็นทางการ อีกทั้งคนรอบข้างเขาก็ปฏิบัติต่อเขาต่างไปจากบุคคลธรรมดาทั่วไปเขาจึงเป็นเสมือนวัวสันหลังหระอยู่ตลอดเวลา และเขาเริ่มกำหนดพฤติกรรมของตัวเองให้สอดคล้องกับการประทับตราเหล่านั้น ซึ่งจะนำไปสู่การกระทำผิดที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนในที่สุดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านั้นกลายเป็นความเคยชินและถือเป็นพฤติกรรมถาวรไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ

สาเหตุการเกิดอาชญากรรมหรือการกระทำผิดด้านจิตวิทยา บุคลิกภาพส่วนมากจะเป็นการศึกษาวิเคราะห์ใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางจิตวิทยาทั่วไป ซึ่งศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในด้านพัฒนาทางด้านความเจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ ปัญหาเกี่ยวกับอุปนิสัยที่ต่อต้านสังคมและการศึกษา ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของอาชญากรรมกับจิตที่มีแนวโน้มเปี่ยมเบน อาจเกี่ยวเนื่องกับหน้าที่ของจิตแพทย์ นักจิตวิเคราะห์โดยหลักการทั่วไปการศึกษาสาเหตุกระทำผิดทางจิตวิทยาและบุคลิกภาพ จะหมายถึงความไม่สมประกอบทางบุคลิกภาพ ความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ การควบคุมตนเอง และประสบการณ์การควบคุมตนเอง ซึ่งมีบทบาทต่อการศึกษา เข้าใจถึงสาเหตุของอาชญากรรม และพฤติกรรมของอาชญากร

การศึกษาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม หรือการกระทำผิดในระหว่าง ปี ค.ศ.1960 - 1970 มีนักวิชาการหลายคนได้สนใจศึกษาในแง่ประเด็นของ “จิตใจอาชญากร” (Criminal Mind) เนื่องจากได้เกิดคดีฆาตกรรมรุนแรงอย่างมากมาย เช่น กรณี Richard Speck ได้ฆาตกรรมนักเรียนพยาบาลในชิคาโก แต่ตามรายงานของจิตแพทย์ระบุว่าเขามีความผิดปกติทางสมอง เนื่องจากการกระทบกระเทือนจากการบาดเจ็บสาหัสทางศีรษะเมื่อเป็นเด็กหรือกรณีของ Charles Whitman ยิงปืนจากบนหอคอยในมหาวิทยาลัยเท็กซัส ใส่ฝูงชน และทำให้มีผู้เสียชีวิต 13 คน บาดเจ็บ 31 คน จากการผ่าพิสูจน์แล้วพบเนื้อร้ายในสมองในกรณีดังกล่าวเกิดการตั้งคำถามว่า การสังหารหมู่เช่นนี้อาจเป็นผลมาจากฆาตกรที่มีจิตใจในลักษณะพิเศษซึ่งแตกต่างไปจากบุคคลอื่นหรือไม่และการศึกษาของจิตแพทย์ Healy (1931, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอตระบ่ำ, 2549, น. 26) ได้ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดของเด็ก โดยวิธีการศึกษาแบบเฉพาะกรณี โดยมีแนวความคิดว่าการจะทราบสาเหตุแห่งพฤติกรรมของเด็กได้ต้องศึกษาโดยละเอียดลึกซึ้งในเรื่องความผิดปกติทางอารมณ์ตั้งแต่วัยเยาว์ โดยการวิเคราะห์ทางอินทรีย์ทางจิตวิทยา และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางสังคมและ Reid (1979, pp. 163 - 164) ได้ประเมินผลงานของ Healy ในหนังสือเรื่อง The Individual Delinquent ว่ามีข้อผิดพลาดทางระเบียบวิธีวิจัยอยู่มาก โดยการสุ่มตัวอย่างมิได้เลือกมาโดยการสุ่มตัวอย่างที่แท้จริง จึงเป็นผลให้มีขอบเขตจำกัดในการวิเคราะห์ ข้อมูลไม่ให้คำจำกัดความที่แน่นอนในบางคำมิได้ระบุชัดเจนว่ามีการวัดอย่างไรในเรื่องของตัวแปร

โสภา ชูพิกุลชัย (2525, น. 47) เป็นจิตวิทยาสาขาหนึ่งซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบการปรับตัวของกลไกป้องกันตนเองแบบต่าง ๆ นั้น สามารถนำมาอธิบายสมเหตุสมผลและเป็นจิตวิทยาสาขาที่มองมนุษย์ในทางลบ กล่าวคือ เชื่อว่ามนุษย์มีสิ่งชั่วร้ายติดตัวมาแต่กำเนิด การขัดเกลาทางสังคมทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมตามแบบที่สังคมต้องการ ในขณะที่เดียวกันแรงผลักดันในตัวมนุษย์เหล่านี้ก็เปรียบเสมือนน้ำที่ต้องมีทางออกไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น อาจเป็นไปในทางที่ยอมรับของสังคม หรือในทางฝ่าฝืนสังคมพฤติกรรมมนุษย์ที่ถูกขัดขวางหยุดชะงักจะมีผลต่อพฤติกรรม

หรือมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ต่อไป

ในการศึกษาเรื่องจิตวิเคราะห์นั้น เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1856 - 1930 โดย Sigmund Freud จิตแพทย์ชาวออสเตรเลียน Silver (1981, pp. 51 - 54, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น. 27 - 28) ได้พัฒนามาจากทฤษฎีบุคลิกภาพมนุษย์โดยวิเคราะห์ว่าจิตใจของมนุษย์ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ Id, Ego และ Super - Ego สันดานดิบนั้น เป็นความรู้สึกของจิตที่เป็นมาแต่ดั้งเดิมนับตั้งแต่ถือกำเนิดมานั่นเอง เช่น ความหิว ความกระหาย และความต้องการอื่น ๆ เป็นต้น อัดตาหรือความเป็นตัวของตัวเองเป็นสิ่งควบคุม การปฏิบัติของสันดานดิบให้สอดคล้องกับความต้องการของสติสัมปชัญญะ ซึ่งเกิดขึ้นจากวัฒนธรรมในสังคม อย่างไรก็ตามสันดานดิบก็มีอาจจะปฏิบัติตามวัฒนธรรมได้เสมอไป เพราะความขัดแย้งกัน อัดตาจึงต้องคอยกดเอาไว้ และเมื่อสันดานดิบถูกกดไว้ก็จะซ่อนตัวอยู่ในจิตใต้สำนึก ลักษณะเช่นนี้จะทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นมาทางออก ก็คือ ต้องมีการดิ้นรนต่อสู้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตามสันดานดิบก็ยังคงมีอยู่ไม่ได้หมดไปแต่อย่างใดและรอจังหวะที่จะแสดงออกมาในรูปแบบอื่น ๆ อีก

หากจะอธิบายการประกอบอาชีพอาชญากรรมตามแนวคิดของจิตวิเคราะห์ก็อาจจะกล่าวได้ว่า เด็กธรรมดาทั่วไปเกิดมาก็เพื่อเป็นอาชญากร เพราะชีวิตเริ่มต้นด้วยความไม่มีศีลธรรม มีสัญชาตญาณที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมอยู่แล้วหน้าที่ของอารยธรรม ก็คือ ทำให้เด็กสลัดทิ้งสัญชาตญาณดั้งเดิมนี่เสียตามปกติก็จะกระทำไม่ได้โดยให้เด็กได้รับการถ่ายทอดค่านิยมจากพ่อแม่ซึ่งจะช่วยให้เด็กพัฒนาสติสัมปชัญญะ (Super - Ego) ขึ้นมาได้ถ้าหากสติสัมปชัญญะไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอแล้วก็จะอาจจะทำนายได้เลยว่า อาชญากรรมจะต้องบังเกิดขึ้นในทัศนะของจิตวิเคราะห์ยังมีอีกว่า อาชญากรรมอาจจะเกิดขึ้นเพราะพัฒนา Super - Ego จนเกินขนาด กล่าวคือในช่วงที่คนเรากำลังเจริญเติบโตในสังคมนั้น แรงกระตุ้นในทางเพศและความก้าวร้าวถูกเก็บกดเอาไว้ไม่ให้แสดงออกเต็มที่ อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าแรงกระตุ้นทั้งสองอย่างนั้นจะเหือดหายไปได้อย่างง่ายก็หาไม่ มันจะถูกเก็บซ่อนไว้ในจิตใต้สำนึก (Unconscious Mind) เมื่อถูกปฏิเสธหรือเก็บกดไว้นาน ๆ เข้า สันดานดิบก็มักจะแข็งแรงขึ้น สติสัมปชัญญะก็จะไร้ความหมายอาชญากรรมก็อาจจะเกิดขึ้นได้ (Lillyquist, 1980, pp. 91 - 92)

นอกจาก Freud (1947) แล้วยังมีนักจิตวิเคราะห์อีกหลายคนที่ยพยายามอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้สาเหตุทางจิตใจมาอธิบาย อย่างเช่น (Adler, 1870 - 1937) ได้อธิบายว่า สาเหตุที่ทำให้คนเรามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น เนื่องมาจากคนนั้นมีความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้อย (Inferiority Complex)

Adler (1988) ได้ยกตัวอย่างของตนที่กระทำผิดโดยชี้ให้เห็นว่าคนที่ประกอบอาชญากรรมนั้นจิตใจที่จะกระทำผิด เพื่อลบล้างปมด้อยที่ตนมีอยู่ (Compensation) ในกรณีนี้ผู้กระทำผิดมีความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อยไม่เหมือนกับคนอื่นในสังคม การกระทำผิดจึงเป็นหนทางหนึ่งที่ทดแทนความมีปมด้อยของตนได้ ฉะนั้น การกระทำผิดจึงเป็นการจูงใจ ส่วน Gustavjung (1915 - 1960) ที่ได้พัฒนาแนวความคิด

ในเรื่องคนสองประเภท คือ คนที่ชอบแสดงออก (Extrovert) และคนที่ชอบเก็บกด (Introvert) (Reid, 1979, pp. 161 - 166)

2.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

สุพจน์ สุโรจน์ (2543, น. 1 - 36) ความมุ่งหมายอันสูงสุดในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด คือการคุ้มครองป้องกันสังคมจากอาชญากรรมด้วยการลดอาชญากรรม การลดอาชญากรรมอาจจะทำได้ด้วยการลงโทษผู้กระทำผิดโดยการผสมผสานกับการแก้ไขฟื้นฟูให้กระทำผิดและขณะเดียวกันก็ให้ความเป็นธรรมทั้งแก่ผู้เสียหายและผู้กระทำผิดด้วย

Freud (1856 - 1936, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น. 27 - 28) ได้กล่าวถึงอิทธิพลแรงจูงใจที่เป็นสาเหตุให้มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนำมาศึกษาพฤติกรรม ทางอาชญากรรม โดยกล่าวว่า การประกอบอาชญากรรมเป็นการแสดงออก ซึ่งผลจากการขาดการควบคุมจิตใจตามทฤษฎีนี้กล่าวว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้นมาในลักษณะแตกต่างกันนั้นเป็นผลมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ Freud เรียกว่า Id, Ego, Super Ego จากบุคลิกภาพของมนุษย์ที่เป็นผลมาจากทั้ง 3 สิ่ง อาจมีความขัดแย้งระหว่างกันและเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือประกอบอาชญากรรมได้

1. Id เป็นแรงผลักดันทางชีววิทยา ที่บุคคลติดตัวมาตั้งแต่เกิดเป็นจุดเริ่มต้นของจิตใต้สำนึกที่มีต่อสภาพต่าง ๆ รอบตัว เป็นส่วนที่ยังมิได้ขัดเกลอบรมถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะชี้ถึงความแตกต่างระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม

2. Ego ตนเอง เป็นผลมาจากการเรียนรู้ การปฏิบัติตน เพื่อสนองตอบความต้องการโดยพิจารณาว่าตนเองจะยอมรับต่อระเบียบปฏิบัติของสังคมหรือไม่เพียงใด

3. Super - Ego คือ มโนธรรม ซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้บุคคลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขของสังคม ซึ่งบุคคลได้รับการอบรมเรียนรู้มาส่วนประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างดีในการที่มนุษย์จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า Ego ไม่สามารถพัฒนาให้บรรลุถึง Super Ego ในตัวของมันเองได้ความต้องการทางชีวภาพเข้ามามีอิทธิพลเหนือกว่า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง Id เข้ามามีบทบาทนั่นเอง ก่อให้เกิดพฤติกรรมฝืนสังคมมีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud อย่างเช่น Kaufman (1966, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น. 29) ได้ศึกษาเยาวชนอาชญากรที่ถูกส่งมายังศาล คดีเด็กและเยาวชนในเมืองบอสตัน และได้รับการแนะนำจาก Judge Baker Guidance Center โดยใช้วิธีศึกษาตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้พบว่า การขาดรูปแบบผู้ปกครอง ความขัดแย้ง ที่เกิดจากการพัฒนาทางจิตใจหรือความขัดแย้งของ Ego และ Super Ego ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่ลักษณะการกระทำผิดของเด็ก

Adler (1870 - 1937) เป็นนักจิตวิเคราะห์อีกผู้หนึ่งได้คิดค้นคำว่า “ปมด้อย” (Inferiority Complex) ขึ้นแนวความคิดของเขาสามารถใช้อธิบายอาชญากรรมได้ในลักษณะที่ว่าบุคคลบางประเภท ประกอบอาชญากรรมเพื่อเรียกร้องความสนใจ และอาจเป็นวิถีทางเดียวที่สามารถสร้างความสนใจจากสาธารณชนได้อย่างมากมาย ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้ ต้องการใช้ความสนใจที่รับเพื่อทดแทน หรือชดเชยปมด้อยของตนตามทัศนะของเขาแล้วอาชญากรโดยทั่วไปมีลักษณะดื้อรั้นและขาดความร่วมมือ เพราะอาชญากรอาจมีประสบการณ์ทางลบตั้งแต่วัยเยาว์

Jung (1875 - 1960) ได้พัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับ Extrovert และ Introvert กล่าวคือ Extrovert เป็นบุคลิกภาพแบบเปิดที่แสดงความสนใจต่อสภาพแวดล้อมรอบตัว ในขณะที่ Introvert เป็นบุคลิกภาพแบบปิดที่แสดงความสนใจต่อเฉพาะตนเอง มโนทัศน์ทั้งสองนี้ได้รับความแพร่หลายในทางจิตวิเคราะห์ รวมทั้งได้รับการประยุกต์ใช้เพื่ออ้างอิงเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ และจิตผั่นผวน (Psychopathy)

Lillyquist (1980) ได้สรุปไว้ว่า การกระทำผิดกฎหมายเป็นผลมาจากจิตใต้สำนึก นอกจากนั้นยังเชื่อต่อไปอีกว่า ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการกระทำผิดก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อแม่กับลูกในวัยเยาว์ ถ้าหากลูกได้รับการถ่ายทอดค่านิยมที่ดีงามจากพ่อแม่อย่างสม่ำเสมอ พ่อแม่คอยดูแลลูกอย่างพอเหมาะพอควร ไม่เคร่งครัดในระเบียบวินัยจนเกินไปและหย่อนยานจนเกินไป ก็เชื่อได้ว่าลูกจะไม่กระทำผิดเมื่อโตขึ้น

ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ได้กล่าวมานี้ ถือได้ว่าเป็นเสมือนพื้นฐานในการรับรู้ว่าการกระทำผิด ส่วนหนึ่งมีพื้นฐานทางด้านจิตใจสำหรับกรอบการศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กรอบการศึกษาของทฤษฎีประทับตรา ซึ่งเสนอภาพการมองในแง่ของจิตวิทยาและสังคมวิทยาร่วมกัน

2.2.2 ทฤษฎีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด แยกออกเป็น 2 กลุ่ม 4 ทฤษฎี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มุ่งต่อการลงโทษ ประกอบด้วย 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้น ทดแทน กับทฤษฎีการลงโทษเพื่อยับยั้ง

กลุ่มที่ 2 มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟู ประกอบด้วย 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีมุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้เป็นคนดี โดยเจ้าพนักงานของรัฐ กับทฤษฎีที่ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

จากทฤษฎีต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ ความมุ่งหมายในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอาจกล่าวได้ว่ามีความมุ่งหมาย 4 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก เพื่อแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิด

ประการที่สอง เพื่อยับยั้งอาชญากรรม

ประการที่สาม เพื่อคุ้มครองสังคมและ

ประการสุดท้าย เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตนเป็นคนดี

2.2.2.1 การปฏิบัติต่อผู้กระทำเพื่อแก้แค้นทดแทน

ความมุ่งหมายของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดข้อนี้ มีมาตั้งแต่เริ่มมีสังคมมนุษย์ การแก้แค้น ทดแทนที่ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในสมัยโบราณเน้นการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรง และโหดร้ายทารุณ ตัวอย่าง การลงโทษผู้กระทำผิดในประเทศไทยก่อนสมัยรัชการที่ 5 แห่ง กรุงรัตนโกสินทร์มี 5 รูปแบบด้วยกัน คือ รูปแบบการลงโทษทางกาย รูปแบบที่สองการลงโทษทางทรัพย์สิน รูปแบบที่สามการลงโทษ โดยลดฐานะทางสังคม รูปแบบที่สี่การลงโทษอุเบกขา ภาคทัณฑ์ และรูปแบบสุดท้ายเป็นการเนรเทศ

2.2.2.2 การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเพื่อยับยั้งหรือป้องกันอาชญากรรม

เป็นยุคที่มีการปฏิบัติรูปการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยมองไปในอนาคตมากกว่าจะมองกลับไปในอดีต กล่าวคือ สังคมจะลงโทษผู้กระทำผิด โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและผู้กระทำผิด นั่นคือ การคุ้มครองสังคมหนึ่ง โดยการยับยั้งอาชญากรรมในอนาคต และป้องกันมิให้ผู้อื่นประกอบอาชญากรรม

2.2.2.3 การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเพื่อคุ้มครองสังคม

ตามความมุ่งหมายในข้อนี้ในยุคแรกการปฏิบัติคล้ายกันกับที่กล่าวมาแล้วข้อที่ 2 แต่เน้นที่ความปลอดภัยของสังคมเป็นหลักและต่อมานักอาชญาวิทยา สำนักคุ้มครองสังคมได้ผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีของสำนักคลาสสิก และสำนักโปซิทิฟเข้าด้วยกัน คือ การแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลให้กลับตนเป็นคนดี

2.2.2.4 การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเพื่อแก้ไขฟื้นฟู

ผู้กระทำผิดจะได้รับการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าจะถูกลงโทษ วิธีการแก้ไขฟื้นฟูมีอยู่ 2 แบบด้วยกัน คือ แบบแรกเป็นการแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายบุคคล และแบบที่สองเป็นการแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายกลุ่ม ก่อนที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดคนใด จะต้องได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผู้กระทำผิดนั้นเสียก่อน เพื่อหาสาเหตุของการกระทำผิด และเมื่อพบสาเหตุแล้วก็ให้แก้ไขสาเหตุนั้น

2.3 วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ

วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ แยกออกตามปฏิกริยาของสังคมอาชญากรรม ได้เป็น 2 ปฏิกริยา คือ ปฏิกริยาแรกเป็นปฏิกริยาที่มุ่งต่อการลงโทษ และปฏิกริยาที่สองเป็นปฏิกริยาที่มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟู โดยแยกออกเป็น 4 ทฤษฎี คือ

ทฤษฎีแรก คือ ทฤษฎีมุ่งต่อการแก้แค้นทดแทน

ทฤษฎีที่สอง คือ ทฤษฎีมุ่งต่อการยับยั้งอาชญากรรม

ทฤษฎีที่สาม คือ ทฤษฎีที่มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟู

ทฤษฎีสุดท้าย คือ ทฤษฎีที่มุ่งต่อการให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟู

2.3.1 การดำเนินการกับผู้กระทำความผิด

สำหรับการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ซึ่งแบ่งออกเป็นระบบใหญ่ได้ 2 ระบบ คือ ระบบแรกเป็นระบบงานควบคุมอาชญากรรม และระบบที่สองเป็นระบบงานย่อยของชุมชน

2.3.1.1 ระบบงานควบคุมอาชญากรรม เน้นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดอย่างเป็นทางการและแบ่งแยกออกเป็นระบบย่อยตามภาระหน้าที่และความเชี่ยวชาญของเจ้าพนักงาน แต่ระบบ ระบบควบคุมอาชญากรรมประกอบด้วยระบบงานตำรวจ ระบบงานอัยการ ระบบงานศาล ยุติธรรม ระบบงานคุมประพฤติ และระบบงานราชทัณฑ์

2.3.1.2 ระบบงานย่อยของชุมชน ระบบงานยุติธรรมซึ่งประกอบด้วยระบบงานย่อย 6 ระบบ ดังกล่าวมาแล้ว เป็นเพียงระบบงานย่อยของสังคม เช่นเดียวกับระบบการศึกษา ระบบการประกันสังคม ระบบรัฐสภา ระบบการศาสนา ระบบเศรษฐกิจอื่น ๆ ซึ่งรวมกันเข้าเป็นระบบงานใหญ่ของสังคม

2.3.2 องค์ประกอบในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด

ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นในระบบงานยุติธรรมที่ควบคุม อาชญากรรม หรือระบบงานยุติธรรมที่เป็นระบบงานย่อยของชุมชน องค์ประกอบสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจ มี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบแรก คือ ผู้กระทำความผิด องค์ประกอบที่สอง คือ เจ้าหน้าที่ผู้แก้ไข องค์ประกอบที่สาม คือ สถานที่แก้ไข และ องค์ประกอบสุดท้าย คือ วิธีการแก้ไข

2.3.3 ทฤษฎีในการแก้ไขผู้กระทำความผิด

ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดที่มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟูจะต้องคำนึงถึงปัจจัย 4 ประการ คือ ผู้กระทำความผิด เจ้าหน้าที่ผู้แก้ไข สถานที่แก้ไข และวิธีการแก้ไข และนำทฤษฎี 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีแก้ไขเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ทฤษฎีแก้ไของค์การหรือหน่วยงานและทฤษฎีแก้ไขชุมชน ตลอดจนกลวิธีทั้ง 3 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีใช้ความรู้และเหตุผล กลวิธีให้การศึกษาเสียใหม่ และกลวิธีใช้อำนาจบังคับมาใช้กับผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลก็น่าเชื่อว่าแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้

2.3.4 เทคนิคและวิธีการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง

นवलจันทร์ ทศนชัยสกุล (2543, น. 354 - 416) นักอาชญาวิทยายุคใหม่ได้เริ่มมาสนใจแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดมากกว่าการลงโทษโดยมีปรัชญาสำคัญ 2 ประการ คือ การบำบัดและการคุ้มครองสังคม พฤติกรรมของมนุษย์สามารถแก้ไขและเปลี่ยนแปลงได้ การกระทำของมนุษย์นั้นเกิดจากสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้กระทำและสามารถควบคุมได้

1. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง แนวคิดเบื้องต้นในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้น ควรคำนึงว่าผู้ต้องขัง คือ มนุษย์คนหนึ่งที่มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนมนุษย์ทั้งหลายตามสิทธิมนุษยชน

2. พฤติกรรมของผู้ต้องขังในการกล่าวถึงพฤติกรรมของผู้ต้องขังนั้นควรจะได้พิจารณาถึงบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการกระทำของบุคคลย่อมเป็นผลมาจากบุคลิกภาพเฉพาะตัวของบุคคลเอง

3. ปัญหาของผู้ต้องขัง เมื่อบุคคลที่ถูกจองจำในระยะเวลาหนึ่งย่อมไม่ได้รับผลกระทบกระเทือนทางจิตใจทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปและอาจก่อให้เกิดปัญหาส่วนตัวและปัญหาครอบครัวของเขาเองได้ปัญหาต่าง ๆ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้น คือ การอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง ซึ่งจะบรรลุผลได้ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาคุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาและวิทยากร

2.3.5 เทคนิคและวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยใช้วิธีการสังคมสงเคราะห์

สังคมสงเคราะห์เป็นทั้งการให้บริการ เป็นกิจกรรมเป็นศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติต่อบุคคลเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนทั้งหลาย ทั้งรายบุคคล กลุ่มคน และชุมชนให้รู้จักช่วยตัวเองพัฒนาตัวเองให้สามารถดำรงตนอยู่ได้ในที่สุด

2.3.5.1 สังคมสงเคราะห์เฉพาะรายเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลแต่ละราย เป็นเบื้องต้นเพื่อจะพัฒนาบุคลิกภาพของเขาอย่างเต็มที่ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลทุกคน เนื่องจากบุคคลไม่สามารถจะปรับตัวให้อยู่อย่างปกติสุขได้ จึงต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก โดยเฉพาะนักสังคมสงเคราะห์

1) การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย

การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลแต่ละราย เป็นเบื้องต้น เพื่อจะพัฒนาบุคลิกภาพของเขาอย่างเต็มที่ซึ่งประโยชน์แก่บุคคลทุกคน เนื่องจากบุคคลไม่สามารถจะปรับตัวให้อยู่อย่างปกติสุขได้ จึงต้องการความช่วยเหลือจากภายนอกแม้บุคคลจะดำเนินชีวิตโดยราบรื่นแต่เขาก็อาจประสบปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือจากภายนอกได้

2) การสังคมสงเคราะห์ผู้ต้องขังกลุ่มคน

การสังคมสงเคราะห์ผู้ต้องขังกลุ่มคนเป็นวิธีการบำบัดรักษาผู้ต้องขังมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไปซึ่งจะได้ประโยชน์มากขึ้นแต่อาจไม่ละเอียดลึกซึ้งเท่าเฉพาะรายก่อนอื่นควรทำความเข้าใจในความหมายของสังคมสงเคราะห์ผู้ต้องขังกลุ่มคนเสียก่อน

3) การสังคมสงเคราะห์โดยให้ชุมชนภายหลังพ้นโทษ

การสังคมสงเคราะห์โดยให้ชุมชนภายหลังพ้นโทษเป็นวิธีที่เกิดประโยชน์กับคนจำนวนมากทั้งนี้ ควรทำความเข้าใจกับความหมาย หลักการและรูปแบบในการสังคมสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยดึงเอาประชาชนเข้ามาร่วมสงเคราะห์ภายหลังผู้ต้องขังพ้นโทษแล้วซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาโดยพยายามดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด อย่างไรก็ตามก่อนอื่นจะต้องพยายามเปลี่ยนทัศนคติประชาชนให้มองผู้ต้องขังที่พ้นโทษในแง่ดี มีความเมตตาสงสารและเชื่อว่าผู้ต้องขังที่พ้นโทษเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาของสังคม เช่นเดียวกับคนยากจนที่ต้องการความช่วยเหลือสงเคราะห์แทนการถูกปล่อยปละละเลยจากสังคม

2.3.6 เทคนิคและวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยการฝึกอาชีพ

การฝึกอาชีพโดยใช้แรงงานเป็นการใช้พลังกำลังของผู้ต้องขังให้เกิดประโยชน์แก่กิจการสาธารณะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดโทษอันเป็นผลตอบแทนที่กระทำความผิดและอบรมขัดเกลา ผู้กระทำผิดให้เป็นพลเมืองสามารถช่วยตนเองได้เมื่อพ้นโทษความแข็งแรงของร่างกาย สติปัญญา ฝีมือและความรู้ความชำนาญ จำแนกผู้ต้องขังเพื่อการศึกษาอาชีพประเภทนี้

2.3.6.1 การฝึกอาชีพโดยใช้แรงงาน

การพัฒนาคุณภาพผู้ต้องขังโดยการฝึกอาชีพเป็นความพยายามในการให้ความรู้และทักษะที่ผู้ต้องขังจะได้จากประสบการณ์และการทำงานด้วยตนเอง การฝึกอาชีพโดยใช้แรงงานได้จัดขึ้นในทุกเรือนจำและทัณฑสถานซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานราชทัณฑ์

2.3.6.2 การฝึกอาชีพเพื่อมุ่งประกอบอาชีพ

การฝึกอาชีพเพื่อมุ่งประกอบอาชีพนั้น เป็นการฝึกอาชีพในงานที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายนอกหน้า การฝึกอาชีพแบบนี้ ผู้ต้องขังจะรู้จักใช้ความคิด ความประณีตละเอียดซึ่งเป็นการฝึกอาชีพที่มีคุณภาพ ผู้ต้องขังจะเกิดทักษะความชำนาญในงานนั้น ๆ สามารถทำได้เร็วได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ ทั้งนี้เพราะผู้ต้องขังจะรู้จักแก้ไขข้อบกพร่องจากการฝึกงานที่ทำอยู่ทุกวันและค่อย ๆ สะสมความรู้ ความคิด และทักษะเพิ่มความขึ้นตามเวลาที่ถูกจองจำ เมื่อพ้นโทษจึงสามารถประกอบอาชีพ รายได้มาเลี้ยงตนเองได้

2.3.6.3 ปัญหา อุปสรรคในการฝึกวิชาชีพและแนวทางแก้ไขในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง มักจะประสบกับปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

1) ขาดเจ้าหน้าที่ ครูฝึก และงบประมาณ

- 2) การสำรวจแรงงาน
- 3) การอบรมสภาพจิตใจ
- 4) การฝึกอาชีพไม่ต่อเนื่อง
- 5) ผลตอบแทนที่ได้รับ (สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานร่วมกับกระทรวงแรงงาน

และสวัสดิการ)

2.3.7 การให้การศึกษาและการอบรมทางศีลธรรมแก่ผู้ต้องขัง

การให้การศึกษาแก่ผู้ต้องขังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะ และปรับเปลี่ยนความรู้สำนึกคิดเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องดีงาม โดยใช้วิธีการให้การเรียนรู้ให้วิธีการอภิปรายการให้แสดงบทบาทสมมติ ใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การให้การศึกษาโดยการสาธิตและการให้การศึกษาโดยการบรรยาย

2.3.7.1 การให้การศึกษาแก่ผู้ต้องขัง

ในการให้การศึกษาแก่ผู้ต้องขังนั้น ควรจะจัดบริการทางด้านการศึกษายสายสามัญเป็นอันดับแรก โดยทุกเรือนจำและทัณฑสถานจัดสวัสดิการด้านการศึกษายสายสามัญ โดยจัดชั้นเรียนมีอาคารเรียน แยกเป็นส่วนสัดส่วน มีครูอาจารย์จากกระทรวงการศึกษามาสอนเป็นประจำและต้องให้ผู้ต้องขังได้เรียนจบชั้นประถมปีที่ 6 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังจำนวนมากที่สามารถเรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมีอีกจำนวนหนึ่งที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับการให้การศึกษาแก่ผู้ต้องขังแยก ได้ดังนี้

- 1) การเรียนรู้
- 2) การใช้การอภิปราย
- 3) การให้แสดงบทบาทสมมติ
- 4) กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 5) การให้การศึกษาโดยการสาธิต
- 6) การให้การศึกษาโดยการบรรยาย

2.3.7.2 การอบรมทางศีลธรรมแก่ผู้ต้องขังการแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังจะได้ผลจริงจังก็ต่อเมื่อได้มีการอบรมสภาพจิตใจของผู้ต้องขังถ้าภาวะจิตใจหรือคุณภาพของจิตใจของผู้ต้องขังสูงพอ กล่าวคือ ผู้ต้องขังมีความรับผิดชอบ มีความยั้งคิด ไม่คึกคะนองไปกับสภาพแวดล้อม การกระทำ ความผิดที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตก็จะมี ฉะนั้นการอบรมขัดเกลาทางศีลธรรมจึงจำเป็นที่จะต้องทำควบคู่ไปกับการควบคุม

2.3.7.3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการให้การศึกษาและอบรมทางศีลธรรมแก่ผู้ต้องขังสำหรับปัญหาอุปสรรคในการให้การศึกษาและการอบรมทางศีลธรรมแก่ผู้ต้องขัง และแนวทางแก้ไขสามารถประมวลเป็นข้อสรุป ได้ดังนี้

1) เรือนจำและทัณฑสถานโดยทั่วไปมักมุ่งฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังไปในการผลิตสินค้า

2) ด้านการศึกษาสายสามัญ

3) เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและจูงใจในการศึกษาเล่าเรียน

4) การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง

5) ในการอบรมทางศีลธรรมเมื่อถึงวาระสำคัญทางศาสนา

6) การพึงธรรมเทศนา การบรรยายธรรม

2.3.8 การใช้การทางจิตวิทยากับผู้ต้องขัง

การใช้วิธีการทางจิตวิทยาในการบำบัดรักษาผู้ต้องขังเป็นการบำบัดรักษาที่มุ่งเน้นในเรื่องของจิตใจโดยใช้วิธีการบำบัดทางจิตใจ การบำบัดโดยสิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล

1) ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการใช้วิธีการทางจิตวิทยากับผู้ต้องขังสำหรับปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการใช้วิธีการทางจิตวิทยาในการบำบัดรักษาผู้ต้องขัง มีดังนี้

1.1) กรมราชทัณฑ์ยังขาดนโยบายที่แน่นอนในการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังควบคู่ไปกับการควบคุมตามคำพิพากษาของศาล

1.2) การขาดแคลนบุคลากรที่จะทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา

1.3) การขาดตารางเวลา

1.4) การอบรมทางศีลธรรม

2.4 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

นัทธี จิตสว่าง (2547, น. 210 - 241) กล่าวว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย เป็นการมุ่งปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป เพื่อมุ่งแก้ไขให้กลับเข้าสู่สังคม โดยการแยกและจำแนกผู้ต้องขังเหล่านี้ มาให้การปฏิบัติต่างหากเป็นกรณีพิเศษ

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย หมายถึง การดำเนินการในการควบคุมและอบรมแก้ไข ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำเกินกว่า 3 ครั้งขึ้นไป โดยหมายถึงเฉพาะผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเท่านั้น ไม่รวมถึงผู้กักกันด้วย

2. ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัยที่เป็นอาชญากรอาชีพจะมีพฤติกรรมที่ไม่ก้าวร้าว โดยจะพยายามปฏิบัติตนให้ถูกกฎระเบียบของเรือนจำเพื่อคอยวันเวลาที่ จะได้รับการปลดปล่อย แต่จะใช้เวลาในการหาเครือข่ายและถ่ายทอดเทคนิคในการประกอบอาชญากรรมให้ผู้ต้องขังอื่น ๆ ดังนั้นในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังที่เป็นอาชญากรอาชีพจึงทำได้ยากเพราะผู้ต้องขังเหล่านี้ มีการยึดติดกับการประกอบอาชญากรรมมาเป็นเวลานาน เนื่องจากอาชญากรรมจะให้ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจ ได้ดีกว่าการประกอบอาชีพสุจริต เพราะโอกาสที่จะถูกจับมีน้อยเนื่องจากมีความชำนาญในการหลบหนีการจับกุม

3. แนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

แนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัยเป็นอาชญากรอาชีพจะต้องใช้มาตรการในการควบคุมตัวไว้ระยะเวลานานให้ความชราภาพทำลายศักยภาพในการประกอบอาชญากรรมของเขา การจำแนกลักษณะ การให้การบำบัดรักษาทางจิต การให้การศึกษาและฝึกอาชีพ การจัดสวัสดิการ และเตรียมการปลดปล่อย

4. ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

ปัญหาสำคัญในการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย คือ ปัญหาด้านข้อมูล ประวัติการทำความผิดของผู้ต้องขังที่จะใช้ในการแยกผู้กระทำความผิดติดนิสัยจากผู้ต้องขังอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการแยกปฏิบัติให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย

2.5 การเตรียมการปลดปล่อยและการปฏิบัติต่อผู้การทำคามผิดหลังปล่อย

เพลินใจ แต่เกษม (2547, น. 308 - 355) การเตรียมการปลดปล่อยเป็นวิธีการหนึ่งในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปลดปล่อยออกไปสู่สังคมภายนอก เป็นการช่วยเหลือผู้การทำคามผิดให้สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี นับเป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพประการหนึ่ง

2.5.1 การเตรียมการปลดปล่อย

การเตรียมการปลดปล่อย หรือการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำหรือทัณฑสถานให้สามารถปรับตัว และจิตใจให้พร้อมที่จะกลับคืนสู่ครอบครัว สังคม และชีวิตปกติ ตลอดจนมีอาชีพที่สุจริตเลี้ยงตนและครอบครัว ต่อไป

2.5.2 การปฏิบัติต่อผู้การทำคามผิดหลังปล่อย

การปฏิบัติต่อผู้การทำคามผิดหลังปล่อย เกิดขึ้นเนื่องจากผู้พ้นโทษประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายในการดำรงชีวิต ดังนั้นจึงต้องมีการช่วยเหลือผู้พ้นโทษที่ได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำหรือทัณฑสถานให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี

2.5.3 การเตรียมการปลดปล่อยและการปฏิบัติต่อผู้การทำคามผิดหลังปล่อยในประเทศไทย

ความเป็นมาในการเตรียมการปลดปล่อยและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังการทำคามผิดหลังปล่อยในประเทศไทยนั้นเริ่มขึ้นในสมัยราชการที่ 5 ที่ต้องการช่วยเหลือผู้ที่เคยต้องโทษให้มีที่ดินทำกิน และมีอาชีพเป็นหลักแหล่งต่อมาการเตรียมการปลดปล่อยและการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษก็เริ่มเป็นที่สนใจของรัฐบาลและองค์กรเอกชนต่าง ๆ ร่วมกันเข้ามาช่วยเหลือจัดตั้งมูลนิธิโครงการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษและบ้านกึ่งวิถีขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้พ้นโทษที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้

2.6 การอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชน

พัชราภรณ์ ศโรภาส (2547, น. 360 - 382) การอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชนเป็นการปลดปล่อยผู้ต้องขังแบบมีเงื่อนไขออกไปในชุมชนก่อนครบกำหนดโทษ หรือปล่อยออกไปทำกิจกรรมในชุมชนเพื่อใช้มาตรการต่าง ๆ ในชุมชนอบรมแก้ไข ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบในทางลบต่อตัวผู้ต้องขังจากการจองจำในเรือนจำ อีกทั้งเป็นการประหยัดงบประมาณและลดความแออัดในเรือนจำ

2.6.1 กระบวนการและวิธีการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชน

กระบวนการและวิธีการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชนเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนที่ดำเนินการต่อเนื่องกันเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกผู้ต้องขัง การปล่อยอย่างมีเงื่อนไข การดำเนินการอบรม แก้ไขการพ้นโทษและการสงเคราะห์หลังพ้นโทษ

2.6.2 ปัญหาในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชน ปัญหาในการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชนที่สำคัญ คือ ปัญหาการยอมรับของชุมชน ปัญหาความรู้สึกของผู้เสียหาย ปัญหาการคัดเลือกผู้ต้องขัง และปัญหาการประเมินผล

ปัญหาการยอมรับและสนับสนุนของชุมชน ความสำเร็จของการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในชุมชนไม่ว่าจะเป็นการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ การคุมประพฤติ บ้านกึ่งวิถีสันุญควบคุม การผู้ต้องขังทำงานนอกเรือนจำ หรือมาตรการอื่น ๆ

2.7 บริบททั่วไป

2.7.1 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เปิดทำการเมื่อ พ.ศ. 2530 โดยตั้งอยู่ที่บริเวณสวนสุขภาพ บนถนนนครสวรรค์ หน้าโรงเรียนสารคามพิทยาคม ซึ่งเดิมคับแคบไม่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง จึงให้ก่อสร้างใหม่ในสถานที่ปัจจุบัน เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม (แต่ก่อนขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย) ให้เป็นสถานที่ควบคุมกักขัง ผู้ต้องขัง ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดมหาสารคาม และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่น กำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี

2.7.2 ที่ตั้งและภูมิประเทศ ปัจจุบันเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท (สายมหาสารคาม - ร้อยเอ็ด) ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ห่างจากตัวเมือง 7 กิโลเมตร หน้าทำการปั้มน้ำมัน ปตท. ขนาดใหญ่มีร้านอาหาร ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น ตั้งอยู่ บนที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง เดิมเป็นป่าช้าสาธารณะ มีพื้นที่ 53 ไร่ 1 งาน แบ่งเป็นเนื้อที่ภายในกำแพงเรือนจำ 14 ไร่ 3 งาน มีกำแพงสูง 6 เมตร ติดลวดหนามปล่อยกระแสไฟฟ้าแรงสูงล้อมรอบ ภายนอกเรือนจำเป็นสวนป่าและบ้านพักข้าราชการและลูกจ้าง ด้านหลังมีคอกเลี้ยงสัตว์เพื่อให้ผู้ต้องขังจ่ายนอกได้ทำงานข้างนอกเรือนจำ และฝึกวิชาชีพเกษตรกรรม ส่วนภายในกำแพงแบ่งพื้นที่ออกเป็นแดน ๆ รวม 7 แดน และแต่ละแดนมีตาข่ายกันเห็นได้ชัดเจน คือ

2.7.2.1 แดนเรือนนอน คือ สถานที่นอนของผู้ต้องขังเป็น

2.7.2.2 แดนกลาง คือ บริเวณโรงเลี้ยง – โรงอบรม

2.7.2.3 แดนสุทกรรม คือ บริเวณ ประกอบอาหารสำหรับผู้ต้องขัง

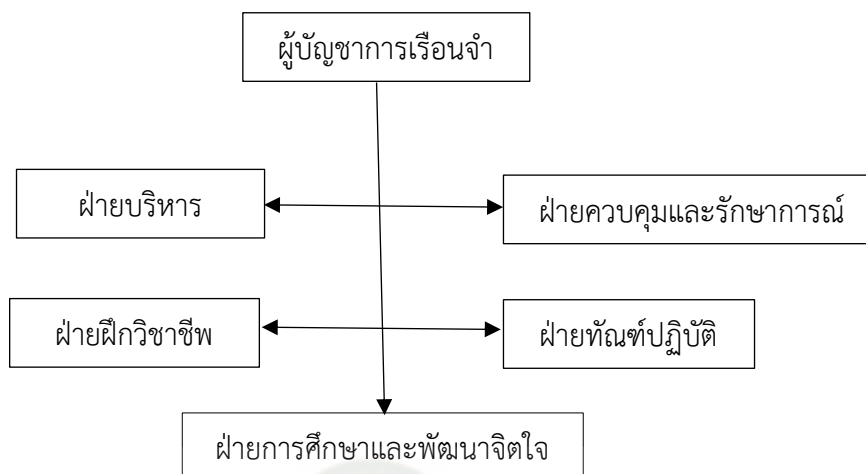
2.7.2.4 แดนพยาบาล คือ ที่พัก รักษา ผู้ป่วย

2.7.2.5 แดนฝึกวิชาชีพ คือ บริเวณที่ตั้งโรงงานสำหรับฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขัง

2.7.2.6 แดนหญิง คือ บริเวณควบคุม และ เรือนนอน ของผู้ต้องขังหญิงที่มีกำแพงปูนกัน

2.7.2.7 แดนการศึกษาและพัฒนาจิตใจ คือ โรงเรียนสอนหนังสือ และอบรมผู้ต้องขัง

2.7.3 โครงสร้างเรือนจำ แบ่งออกเป็น 5 ฝ่าย โดยมีผู้บัญชาการเรือนจำเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ส่วนรับผิดชอบโครงสร้างการบังคับบัญชา

2.7.3.1 ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย งานการเงิน งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานพัสดุ งานอาคารสถานที่

2.7.3.2 ฝ่ายควบคุม ประกอบไปด้วยงานรักษาการณ์ งานควบคุม งานสวัสดิการ

2.7.3.3 ฝ่ายฝึกวิชาชีพ ประกอบไปด้วย งานฝึกวิชาชีพ งานพาณิชยกรรม งานเงินผลพลอยได้ งานพัสดุ

2.7.3.4 ฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติ ประกอบไปด้วย งานทะเบียน งานทัณฑ์ปฏิบัติ งานจำแนกผู้ต้องขัง

2.7.3.5 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ประกอบไปด้วย งานการศึกษา งานพัฒนาจิตใจ งานชุมชนบำบัด

2.7.4 ภารกิจ

2.7.4.1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีวะ

2.7.4.2 แก้ไขฟื้นฟู พัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังปฏิบัติเป็นพลเมืองดี อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7.4.3 ระบบความปลอดภัย

1) มีเวรยามเฝ้าตลอด 24 ชั่วโมง ติดอาวุธปืนหากมีเหตุร้ายจะชอกำลังตำรวจทหารที่ใกล้เคียง

2) มีกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 6 เมตร ติดลวดหนามปล่อยกระแสไฟฟ้าแรงสูงล้อมรอบ

2.7.4.4 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 76 คน มีดังนี้

- 1) ข้าราชการชาย 53 คน
- 2) ข้าราชการหญิง 12 คน
- 3) ลูกจ้างประจำ 2 คน
- 4) พนักงานราชการชาย 3 คน
- 5) พนักงานราชการหญิง 2 คน
- 6) พนักงานจ้างเหมาขับรถยนต์ 1 คน
- 7) พนักงานเหมาจ้างงบไทยเข้มแข็ง 3 คน

2.7.4.5 ความจุผู้ต้องขังมาตรฐาน 1,050 คน แบ่งเป็น ผู้ต้องขังชาย 900 คน ผู้ต้องขังหญิง 150 คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังชาย 1,973 คน ผู้ต้องขังหญิง 278 คน รวม 2,251 คน ผู้ต้องขังเกินความจุมาตรฐาน 1,201 คน (ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2561, น. 224)

2.7.4.6 เศรษฐกิจ

เจ้าหน้าที่ได้รับเงินเดือนและค่าอาหาร ทำการล่วงเวลาจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ผู้ต้องขังมีรายได้จากญาติที่มาฝากเงินให้ และเงินปันผลจากการฝึกวิชาชีพ

มีปัญหาที่พบคือ การฝ่าฝืนกฎระเบียบของผู้ต้องขัง การเจ็บป่วย รีดไถ ทำร้ายร่างกาย รีดทรัพย์ ลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาท เลี่ยงงาน ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาอื่น ๆ

สรุป เรือนจำจังหวัดมหาสารคามเป็นส่วนงานราชการขึ้นตรงต่อกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ดำเนินการพัฒนาบุคคลผู้ต้องขังโดยโอกาสที่เป็นผู้ต้องขังตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ ในปี 2555 กรมราชทัณฑ์ซึ่งเป็นองค์กรชั้นนำในอาเซียน ในการควบคุมแก้ไขและพัฒนาผู้ต้องขัง

1.1 คติพจน์ ควบคุมด้วยใจ แก้ไขด้วยเมตตา

2. พันธกิจ

2.1 ควบคุมผู้ต้องขังด้วยความเป็นมืออาชีพ

2.2 แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพต่อการพัฒนาประเทศชาติ

3. เป้าหมายหลัก

3.1 ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคกันตามหลักอาชญาวิทยา ทักษะวิทยา และเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ

3.2 ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยให้เป็นคนที่พึงปรารถนา และสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ

3.3 มาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้มีอัตราส่วนเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องขังในอัตราไม่เกิน 1 : 5 แต่ประเทศไทยมีอัตราส่วน 1 : 50 ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำอยู่ 10 เท่า (กรมราชทัณฑ์, 2540, น. 20)

4. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเรือนจำจังหวัดมหาสารคามตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลตามเขตอำนาจศาลจังหวัดมหาสารคามให้มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดตัดสินโทษจำคุกไม่เกิน 20 ปี โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

4.1 ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝากขังตามหมายศาลผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่ และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษที่อยู่ในอำนาจการควบคุมของเรือนจำ

4.2 ดำเนินการทางทัศนคติปฏิบัติแก่ผู้ต้องขัง

4.3 จัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ อบรม พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง

4.4 ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

4.5 จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์ และการพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขังรวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับสุขาภิบาล

4.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. สถานที่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในจำนวนเนื้อที่ 53 ไร่ แบ่งเป็นภายในและภายนอก

5.1 ภายนอก ประกอบด้วย ถนนรอบกำแพงและบ้านพักเจ้าหน้าที่ คอกปศุสัตว์ของทางเรือนจำล้อมรอบไว้เพื่อความมั่นคงในการระงับเหตุร้าย

5.2 พื้นที่ภายในกำแพง จำนวน 14 ไร่ 3 งาน แบ่งออกเป็นแดนแห่งการควบคุม ประกอบด้วย

5.2.1 แดนฝึกวิชาชีพ

5.2.2 แดนกลาง

5.2.3 แดนสุทกรรม

5.2.4 เขตสุขา

5.2.5 แดนเรือนนอน

5.2.6 แดนการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

5.2.7 แดนพยาบาล

5.2.8 ที่ทำการฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์

5.2.9 แดนหญิง

5.2.10 ตึกอำนวยการ

1	3	4	5
	2		6
9	8		7
11	10		

ภาพที่ 2.2 แผนผังของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวุฒิ ถาวรศิลป์ (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำผู้ต้องขังหญิง พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เป็นหม้าย มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี มีการศึกษาต่ำ ก่อนกระทำผิดซ้ำมีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่ำ มีนิสัยชอบสูบบุหรี่ อาศัยอยู่ในแหล่งสลัม มีสมาชิกครอบครัวรักใคร่กันดี ส่วนใหญ่กระทำผิดครั้งแรกในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีสาเหตุเนื่องจากรายได้ไม่พอใช้ ถูกศาลตัดสินจำคุกไม่เกิน 1 ปี กระทำผิดซ้ำหลังได้รับการปลดปล่อย ในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากรายได้ไม่พอใช้การกระทำผิดโดยมิได้ไตร่ตรองไว้ก่อน และถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี

สาวตรี ไพฑูรย์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรีคือ อายุ ระดับการศึกษา ความผูกพันในสถาบันศาสนา ความศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม ความยากลำบากในการตัดสินใจกระทำผิดครั้งแรก และการขอแสดงออกซึ่งความรุนแรง

ประหยัด พวงจำปา (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติ พบว่า การคบเพื่อน ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้ถูกคุมความประพฤติ มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำส่วนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุมประพฤติ ระดับการศึกษาและอายุของผู้ถูกคุมความประพฤติ มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของผู้ได้รับการปลดปล่อยจากการพระราชทานอภัยโทษหมู่ ปี พ.ศ. 2522 - 2533 โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดซ้ำภายหลังได้รับการปลดปล่อยจากการพระราชทานอภัยโทษหมู่ปี พ.ศ. 2522 จำนวน 139 ราย และกลุ่มผู้กระทำผิดซ้ำครั้งแรกจำนวนสองเท่าของผู้กระทำผิดซ้ำ พบว่า ผู้กระทำผิดครั้งแรกส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 25 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือต่ำกว่ารายได้ / เดือนสูงกว่า 1,000 บาท

ส่วนใหญ่โสด มีภาระต้องรับผิดชอบอุปการะผู้อื่นมากกว่า 2 คนขึ้นไป อุปนิสัยโดยทั่วไปเป็นผู้ที่ชอบทดลองหาประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

อัจฉราพรรณ เทชะปุระณะ (2524, น. 134 - 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ณ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง โดยศึกษาจากเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ อายุ 7 - 25 ปี จำนวน 180 ราย พบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำมีบ้านพักอาศัยเป็นไม้เก่าและอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม มีจำนวนพี่น้องมาก มีรายได้ครอบครัวในระดับต่ำ เคยถูกจับกุมมาแล้วเกินกว่า 2 ครั้ง ความผิดครั้งแรกเป็นประเภทคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน และศาลตัดสินให้ฝึกอบรมในระยะเวลาระหว่าง 8 - 12 เดือน การกระทำผิดครั้งนี้ เป็นครั้งที่ 3 เป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน และฝึกอบรมเป็นระยะเวลานานกว่าครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำเพศชายได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อยแต่ควบคุมมาก มีการคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบน มีความโน้มเอียงเป็นไปในทางปฏิบัติต่อกฎหมายเมื่ออยู่ในสถานฝึกอบรมครั้งแรกคบเพื่อนไม่ดี และมีแนวโน้มกระทำผิดซ้ำสูงขึ้น ประเภทคดีรุนแรงขึ้น ลักษณะโทษหนักขึ้น ระยะเวลาการฝึกอบรมสูงกว่าความผิดครั้งแรกมากกว่าเพศหญิง

พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศึกษาด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า อายุ 15 - 20 ปี กระทำความผิดมากที่สุด ร้อยละ 87.7 ถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ร้อยละ 35.4 บิดา มารดา ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 46.7 ระดับการศึกษาต่ำ ป.4 - ป.7 ร้อยละ 54.5 คบเพื่อนที่เคยกระทำความผิด ร้อยละ 44.6 และถูกเพื่อนชักจูง ร้อยละ 18.4 กระทำความผิดฐานลักทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 82.3

นัยวัฒน์ ณะเดิมชิต (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกเป้าหมายและโอกาสในการประกอบอาชีพการงานของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ภูมิหลังของผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชายเป็นโสด มีอายุระหว่าง 19 - 25 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างแรงงาน มีระดับการศึกษาและรายได้ต่ำ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีมูลเหตุในการตัดสินใจกระทำผิดเกิดจากเพื่อนหรือคนรู้จักชักชวน ประกอบกับความยากจนและพบโอกาสที่เหมาะสมรูปแบบของการกระทำผิดส่วนใหญ่มีลักษณะฉวยโอกาส รองลงมา ได้แก่ การวางแผนเสาะหาและวางแผนฉวยโอกาส การเปลี่ยนที่ประกอบอาชีพการงาน โดยผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่สามารถกระทำผิดได้ในสถานที่ ช่วงเวลา และบุคคลแรกที่ตั้งใจไว้ โดยไม่ถูกขัดขวางและหากผู้กระทำความผิดถูกปิดกั้นหรือลัดช่อง พบว่า ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่จะเลือกคิดที่จะกระทำความผิด การเลือกเป้าหมายหรือฉวยโอกาส ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านผลที่คาดว่าจะได้รับการกระทำผิด แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยด้านความเสี่ยงแล้ว พบว่า ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดอยู่ในอัตราความเสี่ยงระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่จะไม่คำนึงถึงโทษตามที่กฎหมายกำหนด

สุเชาว์ ขมสนิท (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของเด็ก และเยาวชนในเมืองพัทยา พบว่า เด็กที่เริ่มกระทำความผิดตั้งแต่อายุน้อยน้อยมีการกระทำผิดซ้ำมาก ขณะที่ผู้ที่มีความต้องการตอบสนองด้านจิตใจมากต้องการการสนใจเอาใจใส่มากจะมีการกระทำผิดซ้ำมากเช่นกัน

สมชาย โตกุศลวรรณ (2544, อ้างถึงใน สุภาวดี อรรถนิตย, 2549, น. 32) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนที่ติดยาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนที่ได้รับการบำบัดรักษาด้วยกระบวนการวิธีการชุมชนบำบัด ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีการ พัฒนาการในด้านต่าง ๆ คือ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญาดีขึ้นเป็นลำดับ ทำให้เป็นที่ยอมรับของครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมภายนอกมากยิ่งขึ้น แม้ว่าผลการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนที่ติดยาเสพติด ซึ่งได้ผ่านกระบวนการอบรม ด้วยวิธีการชุมชนบำบัด มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น แต่การแก้ปัญหาเยาวชนที่ติดยาเสพติดในระดับจุลภาคและระดับมหภาค ควรดำเนินการการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ให้เห็นว่าการติดยาเสพติดของเยาวชนเป็นการเจ็บป่วย ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจที่ต้องบำบัดรักษา รัฐบาลวางนโยบายในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนเพื่อการแก้ปัญหาในระยะยาว สนับสนุน และส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการวิธีการชุมชนบำบัดให้ทั่วถึง และให้โอกาสแก่เยาวชนในด้าน ของการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

สมบูรณ์ เตชะวงษ์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ในคดียาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด 3) เพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประกอบด้วยการศึกษาค้นคว้าจาก ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการทำโดยใช้แบบสอบถามโดยเก็บข้อมูล จากผู้ต้องขังที่ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางที่ศาลได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกแล้วมีทั้งคดีถึงที่สุดแล้ว และอยู่ระหว่างอุทธรณ์ฎีกา จำนวน 315 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษา คือ ค่าอัตราร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเสนอผลการศึกษาในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ผู้ต้องขังที่การทำผิดซ้ำส่วนใหญ่มีอายุน้อย คือ ระหว่าง 18 - 25 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยเจริญพันธุ์และผู้ใช้แรงงานส่วนมากเป็นคนโสด มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และว่างงาน มีรายได้ / เดือนน้อย ภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพราะว่าเป็นแหล่งที่มีโรงงานอุตสาหกรรม มากที่สุด รองลงมา คือ ภาคตะวันออก และภาคเหนือ ตามลำดับ ซึ่งเข้ามาหางานทำที่กรุงเทพฯ สถานภาพครอบครัวในวัยเด็ก บิดา - มารดาจะอยู่ด้วยกัน

และมีบ้านเป็นของตนเอง มีเพียงส่วนน้อยที่ ครอบครัวแตกแยกหรือบิดามารดาเสียชีวิตแสดงให้เห็นว่า สถานะความเป็นอยู่ของครอบครัวไม่ได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการการทำผิดซ้ำ แต่เนื่องจากส่วนใหญ่ การศึกษาอยู่ในระดับต่ำคือระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาทำให้หลงการทำผิดไป โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงจะการทำผิดซ้ำน้อยมากส่วนใหญ่ต้องโทษคดีเสพยาบ้า มากที่สุด รองลงมาเป็นเฮโรอีนส่วนกัญชาหรือยาอี มีจำนวนไม่มากนักผู้การทำผิดส่วนใหญ่ทราบดีว่า ยาเสพติดมีผลร้ายต่อชีวิตและร่างกายและน้ำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวแต่ที่กลับไปการทำผิดซ้ำ เพราะเห็นว่าจำเป็นต้องใช้ยาในการทำงานเพื่อนชักชวนและเสพแล้วมีความสุขเพราะกลุ่มที่การทำผิด มากที่สุด คือ ผู้มีอาชีพรับจ้างทั่วไปผู้การทำผิดส่วนใหญ่คิดว่าการทำผิดซ้ำเพราะใช้ยาเพื่อการทำงาน และคบเพื่อนที่เสพยาเสพติดหรือค้ายาเสพติดและเชื่อว่าเมื่อพ้นโทษแล้วสังคมจะไม่ให้โอกาสในการทำงานทำให้สุจริตเพราะการติดคุกจะเป็นอุปสรรคในการหางานและจะเป็นผู้ที่ว่างงานต่อไป แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลับมีความเห็นว่า เมื่อพ้นโทษแล้วสามารถอยู่ในสังคม ได้โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดอีกจากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขและ การปฏิบัติต่อผู้การทำผิดซ้ำ ดังนี้ 1) อยากรัฐบาลมีนโยบายเน้นในการป้องกันและปราบปรามอย่างเด็ดขาดและควรกำจัดขบวนการ ค้ายาเสพติดและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้หมดสิ้นไป มิฉะนั้นประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนของชาติจะตก เป็นเหยื่อของขบวนการดังกล่าวและในที่สุดจะตกเป็นทาสของยาเสพติดและควรให้ความสำคัญ ในการบำบัดรักษาโดยเฉพาะทางด้านจิตใจซึ่งสำคัญที่สุดและนำวิธีการชุมชนบำบัดมาใช้อย่างจริงจัง 2) ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ พบว่า การอบรมและฝึกวิชาชีพไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และไม่ตรงกับชีวิตจริงของผู้ต้องขังทำให้ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพภายนอกได้ทำให้ตงงาน กรมราชทัณฑ์ควรปรับวิธีการฝึกวิชาชีพให้ตรงกับตลาดแรงงานและเหมาะสมกับสภาพผู้ต้องขัง และแก้ไขฟื้นฟูจิตใจควบคู่กันไปด้วยโดยนำวิธีการบำบัดรักษาในรูปแบบชุมชนบำบัดมาใช้อย่างจริงจัง เพราะการแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเป็นการแก้ไขด้านจิตใจเป็นสำคัญวิธีการชุมชน บำบัดเป็นวิธีแก้ไขที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน และสนับสนุนให้เรือนจำทัศนสถานต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์เตรียมการปลดปล่อยเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ต้องขังในการกลับไปสู่สังคมได้อย่างปลอดภัย

วริศรา ศิริสุทธิเดชา (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด ของผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยภูมิหลัง ด้านอายุ สถานภาพสมรส และรายได้ก่อนต้องโทษนั้น มีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด ของผู้ต้องขังในคดีเกี่ยวกับทรัพย์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ ในครอบครัว การคบเพื่อนและสภาพแวดล้อมในชุมชน และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ค่านิยมของ ผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์ในทางลบกับมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์ของผู้ต้องขัง และเมื่อให้ผู้ต้องขังพิจารณาถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดคดีลักทรัพย์ โดยการจัดลำดับจากมาก ไปหาน้อยตามลำดับ 1 - 10 พบว่า

- ลำดับที่ 1 เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ลำดับที่ 2 เกิดจากการไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้
- ลำดับที่ 3 เกิดจากความอยากรวย ต้องการทรัพย์สิน
- ลำดับที่ 4 เกิดจากสภาพปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว
- ลำดับที่ 5 เกิดจากการให้เพื่อนชักชวนและต้องการให้เพื่อนยอมรับ
- ลำดับที่ 6 เกิดจากยาเสพติดไม่สามารถควบคุมตัวเองได้
- ลำดับที่ 7 เกิดจากความท้าทายสนุกตื่นเต้น
- ลำดับที่ 8 เกิดจากความต้องการทดลองทำตามผู้อื่นที่พบเห็นจากสื่อต่าง ๆ
- ลำดับที่ 9 เกิดจากการพักอาศัยในสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งอาชญากรรม
- ลำดับที่ 10 เกิดจากความต้องการเรียกร้องความสนใจและอยากดัง

สุวรรณ ใจคลองแคล้ว (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สาเหตุการการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง เรือนจำพิเศษธนบุรี 2) เพื่อศึกษาสาเหตุของการการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง 3) เพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกันการการทำผิดซ้ำในอนาคตประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ต้องขังชายที่การทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปที่ดีเด็ดขาดแล้วทุกประเภทคดีจากผู้ต้องขังของเรือนจำพิเศษธนบุรี จำนวน 95 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่ามัธยฐานผลคูณการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุไม่เกิน 25 ปี การทำผิดเป็นครั้งที่ 2 มีการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างรายวัน เคยเสพยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) มีลักษณะของแหล่งที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด (สลัม) ชอบเที่ยวเตร่ยามค่ำคืน เรียนรู้พฤติกรรมการทำผิดจากเพื่อนมากที่สุดต้องการเงินหรือทรัพย์สินเนื่องจากไม่มีรายได้และว่างงาน มีฐานะทางครอบครัวค่อนข้างยากจนมีภาระหนี้สินก่อนถูกจำคุกจะพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาสนิทสนมกับมารดามากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบแสดงออก (Extraversion) กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีลักษณะชอบกิจกรรมแสดงออก มีนิสัยก้าวร้าว และหวั่นไหว (Neuroticism) เป็นผู้ที่มีลักษณะตื่นตันทง่ายคิดมากมีความโน้มเอียงเป็นโรคประสาทสำหรับการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะคือ ในขณะที่ผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำควรมีการฝึกอาชีพให้ผู้ต้องขังตามความถนัดอย่างจริงจัง และวิชาชีพนั้นควรเป็นวิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักได้ภายหลังการพ้นโทษ เช่น ฝึกวิชาชีพซ่อมเครื่องยนต์ ซ่อมเครื่องไฟฟ้าวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงความตั้งใจจริงของผู้ต้องขังที่จะกลับออกไปเป็นคนดีของสังคมและประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมให้โอกาสแก่ผู้พ้นโทษโดยไม่รังเกียจหรือเหยียดหยาม นอกจากนี้หลังจากพ้นโทษสำหรับผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติพี่น้อง ไม่มีที่พักอาศัยรัฐควรจัดสวัสดิการในด้านที่พักอาศัยให้จัดหางานให้ทำโดยงาน

ที่จะให้ทำนั้นรัฐอาจจะลงทุนเองหรือร่วมทุนกับเอกชนก็ได้ เนื่องจากถ้าให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปหางานทำเองส่วนใหญ่มักจะพบกับปัญหาเจ้าของกิจการไม่ยอมรับเข้าทำงาน จึงทำให้ผู้พ้นโทษมีโอกาสที่จะหวนกลับไปการทำงานผิดซ้ำได้อีก โดยง่ายสำหรับผู้ต้องขังที่การทำงานผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดกรณีเป็นผู้เสพ รัฐควรดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเสียอย่างจริงจัง โดยไม่ควรนำมาคุมขังอยู่ในเรือนจำ แต่ควรนำไปควบคุมยังศูนย์ฟื้นฟู ผู้ติดยาเสพติดโดยเฉพาะเพื่อให้การบำบัดรักษาในขณะเดียวกัน ควรฝึกให้บุคคลเหล่านี้ เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยโดยการฝึกอบรมให้รู้จักเคารพกติกาของสังคมและฝึกวิชาชีพดังกล่าวข้างต้นที่สามารถนำไปประกอบอาชีพหลักได้ และเนื่องจากบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพที่มีลักษณะแบบแสดงออก นิสัยก้าวร้าว ตื่นเต้นง่าย และคิดมากมีความโน้มเอียงเป็นโรคประสาท ดังนั้นจึงควรให้นักจิตวิทยาเข้ามามีส่วนร่วมช่วยให้คำปรึกษาในระหว่างอยู่ในเรือนจำ และหลังพ้นโทษในระยะแรกด้วย เพื่อที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพที่ผิดปกติของกลุ่มผู้ต้องขังที่การทำงานผิดซ้ำได้อย่างถูกวิธี อันจะเป็นการส่งผลให้แก่ปัญหาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำที่ต้นเหตุได้อีกระดับหนึ่ง

สมบุญ มาศประมูท (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางบางขวาง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง 3) เพื่อแสวงหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางบางขวางที่การทำงานผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ภายในแดน 1 - 6 จำนวน 364 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยสำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้สถิติวิเคราะห์การแปรผันทางเดียว (One - way Analysis of Variance) และใช้การทดสอบแบบ t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิจัย พบว่า สาเหตุในการกระทำผิดซ้ำ พบว่า ครอบครัวของผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีรายได้พอกินพอใช้ไม่มีเงินเก็บ อาศัยอยู่ในชนบทซึ่งเป็นแหล่งร้านค้า ตลาดนัด หรือแหล่งอุตสาหกรรมใกล้แหล่งค้ายาเสพติด การทำความผิดเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีรายได้ไม่พอใช้จ่ายต้องการเงินหรือทรัพย์สินยากจนและเพื่อนชักชวน ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับ ป.1 - ป. 6 ความสัมพันธ์ในครอบครัว รักใคร่ กลมเกลียวกันดี การกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่การกระทำผิด 2 ครั้ง ในคดียาเสพติดให้โทษ รองลงมา เป็นคดีฆ่าผู้อื่นมีกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิต ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ พบว่า มีสาเหตุมาจาก ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ฐานะครอบครัวยากจน มีรายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัวและต้องการเงินหรือทรัพย์สินสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำ พบว่า มีการเปิดสอนวิชาชีพแต่วิชาชีพที่สอนในเรือนจำส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขังมีผู้ต้องขังไม่สามารถที่จะเลือกเรียนและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ไม่ยอมรับให้อยู่รวม

ในสังคมถ้ารู้ว่าเคยต้องโทษมาก่อนเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษแล้วตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมประกอบอาชีพสุจริตเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวโดยไม่หวนกลับไปก่อการทำผิดซ้ำขึ้นอีก แต่อยากให้สังคมและรัฐบาลให้การยอมรับให้โอกาสในการจัดหาทุนประกอบอาชีพทางานให้ทำ และจัดหาที่อยู่ที่ทำกินให้ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ พบว่า ผู้คุมตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมแก้ไข ความประพฤติผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ คือ 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของผู้ต้องขังที่การทำผิดซ้ำ 2) ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้ว 3) ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำอื่นทั่วประเทศ

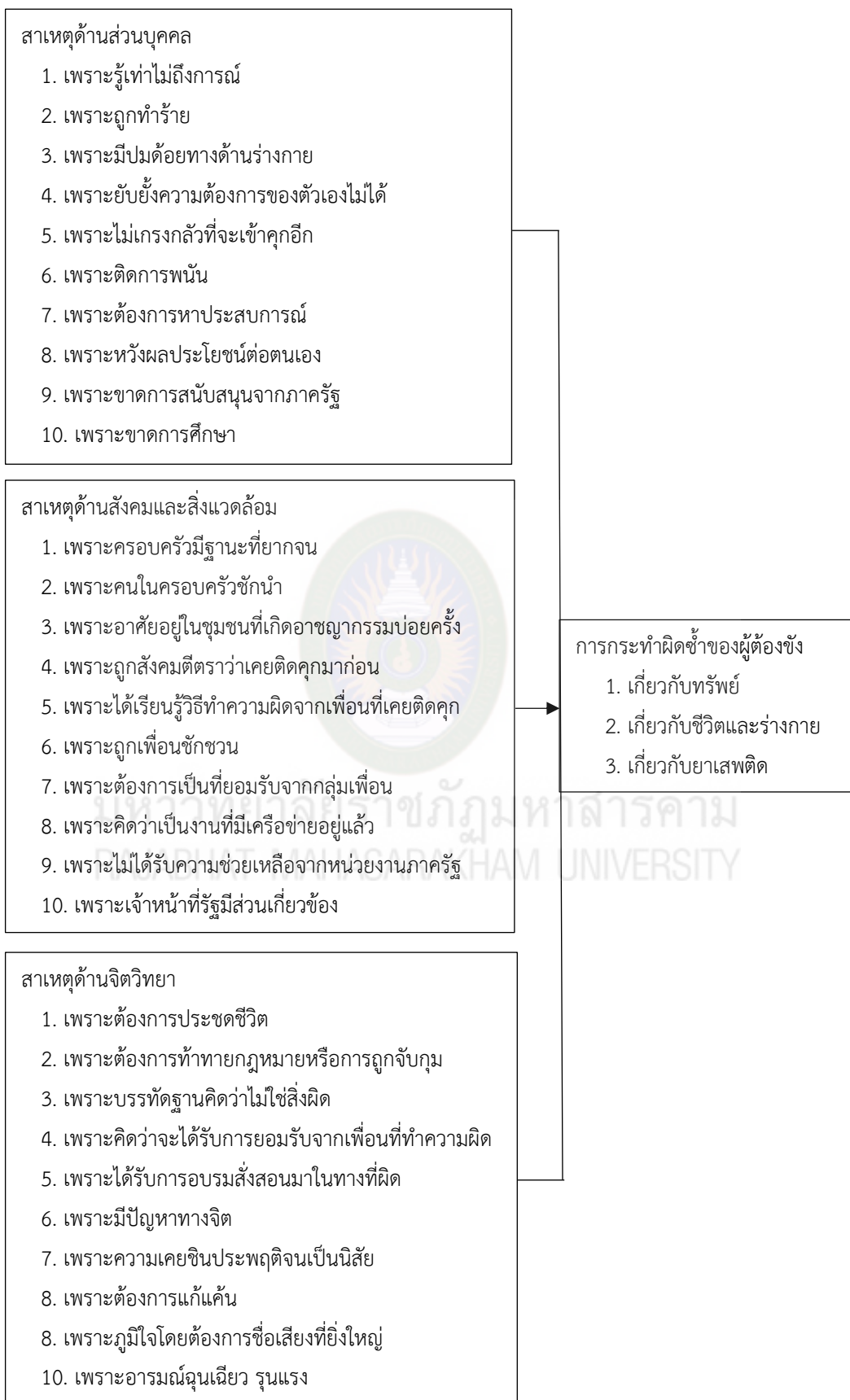
ประไพ ชันทองดี (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพส่วนบุคคลของผู้ต้องขังที่การทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางจิตของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางจิตกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังชายและหญิงคดีเด็ดขาดและระหว่างอุทธรณ์ฎีกาที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี ต้องโทษตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป แม้ว่าจะการทำความผิดต่างคดีกัน จำนวน 231 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับของ (Spearman Rankorder Correlation Coefficient) และการแปลค่าความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่แสดงค่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำของเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี มากที่สุดเป็นเพศชาย ร้อยละ 86.1 ขณะการทำผิดมีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 41.6 (หรืออยู่ในช่วงวัยหนุ่ม) มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 43.3 สถานภาพโสด ร้อยละ 42.4 ผู้ที่สมรสแล้วไม่มีบุตร ร้อยละ 39 ก่อนต้องโทษมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 57.1 มีรายได้ / เดือน ไม่แน่นอนร้อยละ 53.7 บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 46.8 การทำความผิดเกี่ยวกับยาบ้ายาเสพติด ร้อยละ 63.2 เช่นเดียวกับครั้งแรก มีระยะเวลาที่ต้องโทษในเรือนจำครั้งแรก 1 - 5 ปี ร้อยละ 47.2 และการทำผิดเป็นครั้งที่ 2 ร้อยละ 79.2 ปัจจัยทางสังคมของผู้ต้องขังด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังตอบว่าไม่ใช่มากที่สุด ร้อยละ 71.24 รองลงไป ตอบว่า ใช่ ร้อยละ 16.16 และตอบว่าไม่แน่ใจ ร้อยละ 12.60 ด้านลักษณะเขตที่อยู่อาศัย ผู้ต้องขังตอบว่า ไม่ใช่ มากที่สุด ร้อยละ 61.64 รองลงไป ตอบว่า ใช่ ร้อยละ 23.28 และตอบว่า ไม่แน่ใจ ร้อยละ 15.08 ด้านการเรียนรู้ทางสังคม ผู้ต้องขังตอบว่า ไม่ใช่ มากที่สุด ร้อยละ 61.63 รองลงไป ตอบว่า ใช่ ร้อยละ 26.25 และตอบว่า ไม่แน่ใจร้อยละ 12.12 ด้านการยอมรับของสังคม ผู้ต้องขังตอบว่า ไม่ใช่ มากที่สุด ร้อยละ 50.73 รองลงไป ตอบว่า ใช่ ร้อยละ 27.63

และตอบว่า ไม่แน่ใจ ร้อยละ 21.64 ปัจจัยทางจิตของผู้ต้องขัง พบว่า ด้านค่านิยมเกี่ยวกับการกระทำผิด ผู้ต้องขังตอบว่า ไข่มากที่สุด ร้อยละ 52.09 รองลงไป ตอบว่า ไม่ใช่ ร้อยละ 34.27 และตอบว่า ไม่แน่ใจ ร้อยละ 13.64 ด้านแรงจูงใจให้การทำผิดซ้ำ ผู้ต้องขังตอบว่า ไม่ใช่ มากที่สุด คือ ร้อยละ 61.69 รองลงไป ตอบว่า ไข ร้อยละ 26.95 และตอบว่าไม่แน่ใจ ร้อยละ 11.36 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย การเรียนรู้ทางสังคม และการยอมรับของสังคมกับการกระทำผิดซ้ำ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ .020 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันน้อยมากและมีทิศทางในทางบวก ปัจจัยทางจิต ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับการกระทำผิดและแรงจูงใจให้การทำผิดกับการกระทำผิดซ้ำ มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ .053 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันน้อยมากและมีทิศทางในทางบวก

ณัฐฤติ ยอดระบำ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำจังหวัดนนทบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการที่สังคมไม่ยอมรับ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและพบว่า การประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางจิตวิทยา ด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับปริมาณทรัพย์สินที่ผู้ต้องขังตัดสินใจกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลและสรุปออกมาเป็น 3 สาเหตุที่สำคัญ ได้แก่ สาเหตุด้านส่วนบุคคล สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมสาเหตุด้านจิตวิทยาเป็นตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามที่เป็นตัวแปรตาม โดยได้จากแนวคิดสาเหตุแห่งอาชญากรรมของ (Durceim, 1985) ได้นำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คือ นักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในช่วงระหว่างปี 2562 จำนวน 800 คน (ฝ่ายทัศน์ปฏิบัติเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2562)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในช่วงระหว่างปี 2562 ใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา จำนวน 300 คน โดยแยกตามลักษณะของความผิด ได้แก่

3.2.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	จำนวน 100 คน
3.2.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	จำนวน 100 คน
3.2.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	จำนวน 100 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิดประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทคดี และจำนวนครั้งที่กระทำความผิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านส่วนบุคคล ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านจิตวิทยา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Likert's Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับการกระทำผิดซ้ำ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามเป็นชนิดปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ

3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอยู่ในการควบคุมดูแล และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.3.1 กำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการตั้งคำถาม เพื่อให้สามารถตอบปัญหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยยึดหลักว่าต้องอยู่ในหลักแห่งข้อเท็จจริง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ และศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่กำหนดไว้

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาทำการประยุกต์เพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถามสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3.3.1.3 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทต่าง ๆ จากการทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ

3.3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

3.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) จากนั้น นำผลการตรวจแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนั้นแล้วคำนวณดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index : IOC) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ต่ำกว่า 0.5 ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

3.3.3.1 ดร.สุวิมล สมไชย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชา ภาษาไทย ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

3.3.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ เมย์ไธสง วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.3.3.3 นายเดชา จินตกลีการ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่งนักทัณฑวิทยาชำนาญการ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.3.4 ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาวิเคราะห์ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา อีกครั้ง

3.3.6 นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ (Try Out) กับนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก รายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99) มีค่าอำนาจ จำแนกอยู่ระหว่าง .30 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .965

3.3.7 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำหนังสือแนะนำตัวจากผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ประสานขอความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขี้งางวัตถุประสงค์และขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 แจ้งผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม วิธีการแจก และเก็บแบบสอบถาม

3.4.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จากนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 300 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ(Percentage) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ประเภทคดี และจำนวนครั้งที่กระทำผิด โดยวิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยใช้วิธีประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานวิจัย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102 - 108)

5 กำหนดให้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 กำหนดให้ อยู่ในระดับมาก

3 กำหนดให้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 กำหนดให้ อยู่ในระดับน้อย

1 กำหนดให้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 118)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการ (Enter Method) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีรูปสมการ ดังนี้ (สรชัย พิศาลบุตร, 2551, น. 155)

รูปแบบของสมการเส้นตรง เพื่อที่จะพยากรณ์ค่าของตัวแปรตาม (Y) เมื่อทราบค่าต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระ (X) จำนวน K ตัว

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3$$

Y คือ การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

a คือ ค่าคงที่ (Constant Term) ของสมการถดถอย ในรูปของกลุ่มตัวอย่าง

b_1, b_2, b_3 คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficient) ของตัวแปรอิสระหรือค่าอิทธิพล หรือค่าน้ำหนักของแต่ละตัวแปรว่าสามารถอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

X_1, X_2, X_3 คือ ค่าของตัวแปรอิสระที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในรูปคะแนนดิบเปลี่ยนสมการ ในรูปแบบคะแนนดิบเป็นสมการในรูปแบบมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = B_1 Z_1 + B_2 Z_2 + B_3 Z_3$$

เมื่อ Z = ค่าของตัวแปรตามที่ได้มาจากการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนมาตรฐาน เมื่อทราบค่าคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม)

B คือ สัมประสิทธิ์การถดถอย ส่วนย่อยมาตรฐาน (Coefficient)

$Z_1 - Z_3$ คือ คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นแจกแจงความถี่และนำเสนอโดยการพรรณนาความ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการ (Enter Method)

3.6.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาด้วยความแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิจัย ไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย
2. ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัย ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติ F ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
t	แทน	ค่าสถิติ t ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
P-value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติของการวิเคราะห์การถดถอย
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient)
R^2	แทน	ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม
R^2_{adj}	แทน	ค่า R^2 ที่ปรับแก้แล้ว
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E.-bi	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย
S.E.-est	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
Y	แทน	การกระทำผิดซ้ำ
X_1	แทน	สาเหตุด้านส่วนบุคคล
X_2	แทน	สาเหตุด้านสภาพแวดล้อม

4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ทำการนำเสนอผลการวิจัยด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ต่อไปนี้

- 4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2.2 วิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 4.2.3 วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 4.2.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำ

จังหวัดมหาสารคาม

4.3 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิจัย ไว้ตามลำดับ ดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	246	73.80
	หญิง	54	16.20
	รวม	300	100.00
2. อายุ	อายุ 18 - 31 ปี	129	43.00
	อายุ 32 - 45 ปี	136	45.30
	อายุ 46 - 59 ปี	30	10.00
	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	5	0.33
	รวม	300	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ	โสด	180	2.33
	สมรส	85	21.00
	หย่าร้าง	30	27.00
	อื่น ๆ	5	0.66
	รวม	300	100.00
4. การศึกษา	ไม่รู้หนังสือ	7	2.33
	ประถมศึกษา	63	21.00
	มัธยมศึกษาตอนต้น	85	28.33
	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	104	34.67
	อนุปริญญา / ปวส.	34	11.33
	ปริญญาตรีขึ้นไป	7	2.33
	รวม	300	100.00
5. อาชีพก่อน ต้องโทษ	นักศึกษา	7	2.33
	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	40	13.33
	เกษตรกรกรรม	213	71.00
	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	15	5.00
	รับจ้างทั่วไป	23	7.67
	ไม่มีอาชีพ	2	0.67
	รวม	300	100.00
6. รายได้ก่อน ต้องโทษ	9,000 หรือต่ำกว่า	202	67.33
	9,001 - 15,000 บาท	84	28.00
	มากกว่า 15,000 บาท	14	4.67
	รวม	300	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ประเภทคดี	ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	100	33.33
	ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	100	33.33
	ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	100	33.33
	รวม	300	100.00
8. ทำผิดครั้งที่	2 - 3 ครั้ง	230	76.67
	4 - 5 ครั้ง	53	17.67
	5 ครั้งขึ้นไป	17	5.67
	รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4.1 สามารถอธิบายข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. จำแนกตาม เพศ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าเพศชาย มีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 และเพศหญิง มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

2. จำแนกตาม อายุ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า อายุ 18 - 31 ปี มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 อายุ 32 - 45 ปี มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 อายุ 46 - 59 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.33

3. จำแนกตาม สถานภาพ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า โสด มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 สมรส มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 หย่าร้าง มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และ อื่น ๆ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66

4. จำแนกตาม การศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ไม่รู้หนังสือ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ประถมศึกษา มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 อนุปริญญา / ปวส. มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.33 และปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

5. จำแนกตาม อาชีพก่อนต้องโทษ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า นักศึกษา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เกษตรกรรม มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.67 และไม่มีอาชีพ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67

6. จำแนกตาม รายได้ก่อนต้องโทษ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า 9,000 บาท หรือต่ำกว่า มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 67.33 9,001 - 15,000 บาท มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และมากกว่า 15,000 บาท มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67

7. จำแนกตาม ประเภทคดี เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

8. จำแนกตาม จำนวนครั้งที่กระทำความผิด เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า จำนวน 2 - 3 ครั้ง มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 จำนวน 4-5 ครั้ง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.67 และจำนวน 5 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.67

4.3.2 วิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นทำการแบ่งช่วงระดับคะแนน ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) กำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, น. 77)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และรายด้าน

1. การกระทำผิดซ้ำ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.1 ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	3.48	0.67	ปานกลาง
1.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	2.47	0.69	น้อย
1.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	4.30	0.63	มาก
โดยรวม	3.42	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การระบுகุศลเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดโดยไม่ถูกจับกุม	3.94	0.94	มาก
2. ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย	2.84	0.41	ปานกลาง
3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กลงทำได้ยาก	3.66	0.65	มาก
โดยรวม	3.48	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 วิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อยได้ดังนี้ การระบுகุศลเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 3.94$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กลงทำได้ยาก ($\bar{X} = 3.66$) ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 2.84$)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดโดยไม่ถูกจับกุม	2.89	0.94	ปานกลาง
2. ความสามารถกระทำผิดได้ทุก เมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย	1.84	0.46	น้อย
3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก	2.67	0.66	ปานกลาง
โดยรวม	2.47	0.69	น้อย

จากตารางที่ 4.4 วิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายโดยรวมอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 2.89$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก ($\bar{X} = 2.67$) ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 1.84$)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดโดยไม่ถูกจับกุม	4.39	0.80	มาก
2. ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย	4.55	0.48	มากที่สุด
3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก	3.97	0.61	มาก
โดยรวม	4.30	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.5 วิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) จำแนกเป็นรายชื่อ โดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 4.55$) การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 4.39$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก ($\bar{X} = 3.97$)

4.3.3 วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4.3.3.1 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันและตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างสาเหตุด้วยกันและระหว่างสาเหตุกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามด้วยวิธี Pearson's Product Moment Correlation เป็นการหาระดับความสัมพันธ์เชิงเส้นที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น (+) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงด้วย และถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น (-) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกันหรือกลับกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูงค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำและถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูง

โดยมีข้อตกลงหรือการตรวจสอบคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดภาวะ (Multi - Collinearity) ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุด้วยกัน และระหว่างสาเหตุกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (Multi - Collinearity)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	Y
X ₁	01.00	0.36**	0.56**	0.43**
X ₂	-	1.00	0.35**	0.42**
X ₃	-	-	1.00	0.68**
Y	-	-	-	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุด้วยกัน และระหว่างสาเหตุกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอยู่ระหว่าง 0.35 - 0.68 ตัวแปรอิสระสาเหตุทั้ง 3 ตัวแปร ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน 0.85 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่ภาวะ (Multicollinearity) ระหว่างกันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นทุกสาเหตุมีความเหมาะสมที่จะนำเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณได้ต่อไป

4.3.3.2 การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) มีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาผลหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัวที่มีต่อตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีข้อสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear Relationship) เพื่อที่จะทำให้สามารถนำผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัว (X) ที่มีผลต่อตัวแปรตาม (Y) มารวมกันได้ (Additivity) กล่าวคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่ และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม (Y)

Coefficients ^a					
Model $x_1 - x_3$	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	0.06	0.11	-	0.55	0.57
X_1	0.02	0.02	0.03	0.95	0.34
X_2	0.13	0.03	0.14	3.99 *	0.00
X_3	0.15	0.03	0.18	4.24 *	0.00

a. Dependent Variable : Y = การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $R = 0.62$ $R^2 = 0.59$

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เท่ากับ 0.62 ($R = 0.62$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรรวมกันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ คือ ร้อยละ 62.00

2. ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการผันแปรกับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เท่ากับ 0.59 ($R^2 = 0.59$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 59.00

3. ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร ผลการทดสอบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.524

4. สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

4.1 สาเหตุด้านจิตวิทยา (X_3) โดย X_3 Beta = 0.18

4.2 สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_2) โดย X_2 Beta = 0.14

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมากที่สุด คือ สาเหตุด้านจิตวิทยา (X_3) คือ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะส่งผลการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในส่วนสาเหตุด้านจิตวิทยา เปลี่ยนแปลงไป 0.18 หน่วยในทิศทางเดียวกัน รองลงมา คือ สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_2) โดยเมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะส่งผลการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในส่วนสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม เปลี่ยนแปลงไป 0.14 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ตามลำดับ

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 0.06 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = a + b_1 (x_1) + b_2 (x_2) + b_3 (x_3)$

แทนค่าในสูตร $Y = 0.06 + 0.13 (X_3) + 0.15 (X_2)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = B_1 (Z_1) + B_2 (Z_2) + B_3 (Z_3)$

แทนค่าในสูตร $Z = 0.14 (Z_3) + 0.18 (Z_2)$

เมื่อ Y และ Z = การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4.3.4 ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended) ของผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีผู้ให้ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 300 คน ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติ ในสังคม	34
2. พยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง	25
3. ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก	18
4. ควรหักห้ามจิตใจให้ได้	13
5. หากิจกรรมทำร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อความสัมพันธ์ความอบอุ่น	9
6. ผู้นำชุมชนควรเข้าถึงลูกบ้านเพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่แต่ละครอบครัวเพื่อสามารถ ช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้อง	7
7. ควรหางานทำเป็นหลักแหล่ง	4
8. ไม่อยู่ในที่อโคจร	3
9. ควรหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจด้านศาสนา	2

จากตารางที่ 4.8 ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำ
จังหวัดมหาสารคาม โดยเรียงลำดับตามค่าความถี่ มีดังนี้

ต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติ
ในสังคม จำนวน 34 คน พยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง จำนวน 25 คน ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับ
ยาเสพติดอีก จำนวน 18 คน ควรหักห้ามจิตใจให้ได้ จำนวน 13 คน หากิจกรรมทำร่วมกันภายในครอบครัว
เพื่อความสัมพันธ์ความอบอุ่น จำนวน 9 คน ผู้นำชุมชนควรเข้าถึงลูกบ้านเพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่
แต่ละครอบครัวเพื่อสามารถช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้อง จำนวน 7 คน ควรหางานทำ
เป็นหลักแหล่ง จำนวน 4 คน ไม่อยู่ในที่อโคจร จำนวน 3 คน ควรหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจด้านศาสนา
จำนวน 2 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด ศักยภาพเหตุ การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดและศึกษาข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และได้รับการจำแนกให้เข้ารับการศึกษาวิชาชีพตามกฎระเบียบของเรือนจำ รวมทั้งสิ้น 300 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการกำหนดแบบโควตาและใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยเป็นดังนี้

5.1 สรุป

จากการวิจัย สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย สามารถนำเสนอผลการวิจัย ได้ตามลำดับ ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.1.1 จำแนกตาม เพศ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ชาย มีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 หญิง มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 ตามลำดับ

5.1.1.2 จำแนกตาม อายุ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า อายุ 18 - 31 ปี มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 อายุ 32 - 45 ปี มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 อายุ 46 - 59 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.33 ตามลำดับ

5.1.1.3 จำแนกตาม สถานภาพ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า โสด มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 สมรส มีจำนวน 85คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 หย่าร้าง มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และอื่น ๆ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66 ตามลำดับ

5.1.1.4 จำแนกตาม การศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ไม่รู้หนังสือ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ประถมศึกษา มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 อนุปริญญา / ปวส. มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.33 และปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

5.1.1.5 จำแนกตาม อาชีพก่อนต้องโทษ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า นักศึกษา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เกษตรกรรม มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.67 และไม่มีความรู้ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67 ตามลำดับ

5.1.1.6 จำแนกตาม รายได้ก่อนต้องโทษ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า จำนวน 9,000 หรือต่ำกว่า มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 67.33 จำนวน 9,001 - 15,000 บาท มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และมากกว่า จำนวน 15,000 บาท มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67 ตามลำดับ

5.1.1.7 จำแนกตาม ประเภทคดี เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

5.1.1.8 จำแนกตาม ครั้งที่ทำผิด เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ครั้งที่ 2 - 3 ครั้ง มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 จำนวน 4 - 5 ครั้ง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.67 และจำนวน 5 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.67 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ

5.1.2.1 ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถทำความผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 3.94$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกรกระทำได้ง่าย ($\bar{X} = 3.66$) ความสามารถทำความผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 2.84$) ตามลำดับ

5.1.2.2 ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายโดยรวมอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถระทำความผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 2.89$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก ($\bar{X} = 2.67$) ความสามารถระทำความผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 1.84$) ตามลำดับ

5.1.2.3 ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ความสามารถระทำความผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ($\bar{X} = 4.55$) การระบุความเห็นที่ความต้องการเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถระทำความผิดโดยไม่ถูกจับกุม ($\bar{X} = 4.39$) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เลืกกระทำไดยาก ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

5.1.3 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

5.1.3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์สาเหตุที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ มีด้วยกัน 3 ด้าน คือ ตัวแปรอิสระ ($X_1 - X_3$) คือ ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (X_1) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (X_2) และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (X_3) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (Y) และ ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน และระหว่างตัวแปรอิสระกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอยู่ระหว่าง 0.35 - 0.68 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน 0.85 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีภาวะ (Multi - Collinearity) ระหว่างกันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ฉะนั้นตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร จึงเหมาะสมที่จะนำไปเข้าสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อหาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ต่อไป

5.1.3.2 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ได้แก่ สาเหตุด้านจิตวิทยา (X_3) และสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.62 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 59.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 0.06 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 5.24

สามารถเขียนสมการพยากรณ์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y = 0.06 + 0.13 (X_3) + 0.15 (X_2)$$

สามารถเขียนสมการพยากรณ์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z = 0.14 (Z_3) + 0.18 (Z_2)$$

เมื่อ Y และ Z = กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

5.1.4 ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างในการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังต่อไปนี้

ต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม ควรพยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง ไม่ควรกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ควรหักห้ามจิตใจให้ได้ ควรหากิจกรรมทำร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อความสัมพันธ์ความอบอุ่น ผู้นำชุมชนควรเข้าถึงลูกบ้านเพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่แต่ละครอบครัวเพื่อสามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ควรหางานทำเป็นหลักแหล่ง ไม่ควรอยู่ในที่อโคจร และควรหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจด้านศาสนา ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปราย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.2.1 สมมติฐานที่ 1 ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ แยกอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1.1 ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไปเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่าการเสพ การผลิตการนำเข้า การค้าขาย การส่งต่อโดยไม่ถูกจับกุมเพราะเจ้าหน้าที่หละหลวมหรือไม่มีผู้ใดพบเห็นบุคคลเหล่านี้ก็จะกระทำทันทีเพื่อผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของเงินเป็นหลักเมื่อให้ระบุความเห็นของความสามารถกระทำความผิดในทุก ๆ เวลาและสถานที่โดยคิดว่ากระทำแบบไม่ให้มีบุคคลใดล่วงรู้เลยบุคคลเหล่านี้ก็คาดคิดว่าจะกระทำไม่ให้มีบุคคลใดล่วงรู้เลยได้เพราะความชำนาญ อีกทั้งยาเสพติดซุกซ่อนได้ง่าย ส่วนในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำนั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็ก

กระทำได้อย่างเพราะจากอาการติดยาเสพติด จากการค้าที่ทำรายได้ให้และอีกทั้งสังคมเพื่อนฝูง จึงทำให้กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับมาก

5.2.1.2 ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไปเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุมนั้นจะต้องมีการวางแผนให้รอบคอบต้องมีการสังเกตเจ้าหน้าที่และบุคคลที่รู้เห็นถึงจะกระทำได้ ซึ่งจะกระทำได้เป็นส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึงเรื่องสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลยนั้น บุคคลเหล่านี้บางคนก็มีความชำนาญบางคนก็มีทักษะความถนัดที่ต่างกัน จึงทำได้เป็นบางครั้งและบางครั้งก็ไม่สามารถทำได้ส่วนในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กรกระทำไม่ได้ไม่ยากเพราะกระทำได้เป็นบางครั้ง ถ้าจับได้ก็ถูกสังคมลงโทษ โดยไม่ค่อยทำเป็นรายได้หลัก เพราะต้องหลบซ่อนและใช้เล่ห์เหลี่ยม จึงทำให้กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับปานกลาง

5.2.1.3 ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไปเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุมการกระทำนั้นจะเกิดขึ้นที่เป็นไปได้อยู่บ้าง จะเกิดในกรณีรอบทำร้ายแล้วแต่ระดับความอันตรายแต่ส่วนหนึ่งเรียกว่าบันดาลโทษจะไม่เกี่ยวในส่วนนี้เลยจะไม่มีความคิดเป็นเรื่องของอารมณ์ เมื่อกล่าวถึงเรื่องความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลยนั้นเป็นไปได้ยากกว่าความผิดด้านอื่น เพราะปัจจุบันมีกล้องวงจรปิดหรือระบบการตรวจสอบที่ค่อนข้างละเอียดชัดเจนส่วนในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายนั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กรกระทำได้ เพราะเกิดจากหลายสาเหตุมีทั้งเกิดจากลักษณะนิสัย ความใจร้อน ไม่ฉุกเฉิน การใช้แต่อารมณ์ ความเจ็บแค้น หรืออื่น ๆ จึงทำให้กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกรินทร์ วรรณเวช (2549, น. 12 - 13) กล่าวถึงทฤษฎีการยับยั้ง (Deterrence Theory) ที่เน้นการควบคุมอาชญากรรมโดยกฎหมายมีพื้นฐานจากหลักคำสอนของศาสนา กล่าวคือบุคคลจะระงับการเบี่ยงเบนเพราะกลัวการถูกลงโทษก่อนที่จะถูกชักนำให้มีการกระทำเบี่ยงเบน บุคคลมีเหตุผลในการ คาดการณ์การปฏิบัติว่าจะได้รับผลเป็นความพอใจหรือความเจ็บปวดมากกว่ากัน ถ้าการตัดสินใจนั้นเป็นผลของการกระทำเบี่ยงเบนมีอำนาจเหนือความเจ็บปวดมีความเป็นไปได้ที่บุคคลนั้นจะไม่ละเมิดบรรทัดฐานสาระสำคัญของทฤษฎีการยับยั้ง คือ การใช้กฎหมายลงโทษอย่างไรจึงเป็นการป้องกัน การละเมิดบรรทัดฐานโดยเฉพาะการลงโทษอย่างเป็นทางการ การป้องกันเริ่มจากทฤษฎีที่เป็นจริงจุดสำคัญการใช้อำนาจที่เป็นจริงลงโทษอย่างไรให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐาน นักทฤษฎีการยับยั้งได้กำหนดความเหมาะสมของการลงโทษ 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก ความแน่นอนของการลงโทษจากเทคนิคการป้องกันทั่วๆ ไป การลงโทษแน่นอนมองเห็นได้ชัดเจนบุคคลมีโอกาสน้อยที่จะละเมิดบรรทัดฐานเป็นส่วนที่สำคัญ มีการบันทึกจุดสำคัญของการป้องกันทั่วๆ ไป บุคคลมีโอกาที่จะรับสิ่งที่พบเห็นและการลงโทษจากการเบี่ยงเบนที่ชัดเจนอย่างไร ถ้ามีความเป็นไปได้ที่จะรับรู้จากการพูด การโองการสอบ คือ ไกล่ศุญย์ แต่ศึกษาด้วยการสังเกตมีโอกาส 90% การศึกษานี้ มีความเป็นไปได้ที่จะป้องกันโดยเฉพาะความจริงจากการลงโทษที่ต่ำ

ประการที่สอง สิทธิในการลงโทษอย่างรุนแรงจากเทคนิคการยับยั้งทั่วๆ ไป การลงโทษ ที่เห็นความรุนแรงได้ชัดเจนมีความเป็นไปได้ที่น้อยที่บุคคลเริ่มมีการกระทำของบุคคลที่เริ่มเบี่ยงเบน

ประการที่สาม สิทธิในการลงโทษมีผลกระทบต่อพฤติกรรมคือการสังเกต ที่รวดเร็วของการลงโทษจากเทคนิคการยับยั้งทั่วๆ ไป ถ้าการลงโทษทำให้พบเห็นได้ทันทีหรือรวดเร็ว จะมีผลกระทบที่แตกต่างกัน

5.2.2 สมมติฐานที่ 2 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ สาเหตุส่วนบุคคล สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และสาเหตุด้านจิตวิทยา ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรพยากรณ์สาเหตุที่ส่งผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าอำนาจการส่งผล คือ สาเหตุด้านจิตวิทยาและสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานตั้งไว้ อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.2.1 สาเหตุด้านจิตวิทยา มีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่านักโทษเด็ดขาดขณะที่ใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกพร้อมกับสังคมนั้น มีความผิดหวังชีวิตจึงต้องการประชดชีวิตขณะที่นักโทษเด็ดขาดบางคนต้องการทำลายกฎหมายบ้านเมืองด้วยสาเหตุต่าง ๆ หรือ ทำลายการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่บ้านเมือง โดยที่นักโทษเด็ดขาดขณะที่ใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบางคนมีบรรทัดฐานคิดว่าการกระทำของตนนั้นไม่ใช่สิ่งผิดแต่อย่างใดแต่ในบางคนนั้น คิดว่าการกระทำผิดของตนนั้นจะได้ถูกการยอมรับว่าใจถึงจากเพื่อนที่ทำความผิดด้วยกัน หรือแม้แต่บางคนได้รับการอบรมสั่งสอนมาในทางที่ผิดมาแต่เล็กแต่น้อยเมื่อเติบโตขึ้นจึงมีนิสัยที่ชอบการกระทำในทางที่ผิดตามที่ได้ถูกอบรมมา โดยขณะที่บางคนนั้นอาจเกิดจากการมีปัญหาทางทางสุขภาพทางจิตทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในรูปแบบต่างๆ จนถึงเกิดการที่เป็นปัญหาการผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม หรือในบางคนประพฤติจนเป็นนิสัยเลิกไม่ได้เพราะความเคยชินที่กระทำอยู่ตลอดในบางสถานการณ์นั้นอาจเกิดจากเพราะต้องการแก้แค้นกับสิ่งที่กระทำต่อบุคคลนั้น มีส่วนหนึ่งในสังคมมนุษย์บางกลุ่มที่มีความภูมิใจต่อการกระทำผิดโดยต้องการชื่อเสียงที่ยิ่งใหญ่และในขณะที่บาง

คนก่อเหตุกระทำคามผิดเพราะความฉุนเฉียว ความรุนแรง ซึ่งเป็นเรื่องของภาวะทางอารมณ์ด้วย องค์ประกอบเหล่านี้ จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ (Freud, 1856 - 1936, อ้างถึงใน สาธิต บุชยากุล, 2555, น. 11) ได้กล่าวถึง อิทธิพลแรงจูงใจที่เป็นสาเหตุให้มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนำมาศึกษาพฤติกรรมทางอาชญากรรม โดยกล่าวว่า การประกอบอาชญากรรมเป็นการแสดงออก ซึ่งผลจากการขาดการควบคุมจิตใจ ตามทฤษฎีนี้กล่าวว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้นมาในลักษณะแตกต่างกันนั้น เป็นผลมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ Freud เรียกว่า Id, Ego, Super Ego จากบุคลิกภาพของมนุษย์ที่เป็นผลมาจากทั้ง 3 สิ่ง อาจมีความขัดแย้งระหว่างกันและเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือประกอบอาชญากรรมได้ Id เป็นแรงผลักดันทางชีววิทยาที่บุคคลติดตัวมาตั้งแต่เกิดเป็นจุดเริ่มต้นของจิตใจสำนึกที่มีต่อสภาพต่าง ๆ รอบตัว เป็นส่วนที่ยังมิได้ขัดเกลาบรมถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะชี้ถึงความแตกต่างระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม Ego ตนเอง เป็นผลมาจากการเรียนรู้ การปฏิบัติตนเพื่อสนองตอบความต้องการโดยพิจารณาว่า ตนเองจะยอมรับต่อระเบียบปฏิบัติของสังคมหรือไม่เพียงใด Super - Ego คือ มโนธรรม ซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้บุคคลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขของสังคม ซึ่งบุคคลได้รับการอบรมเรียนรู้มาส่วนประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะมีส่วนสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีในการที่มนุษย์จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า Ego ไม่สามารถพัฒนาให้บรรลุถึง Super Ego ในตัวของมันเองได้ ความต้องการทางชีวภาพเข้ามามีอิทธิพลเหนือกว่า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง Id เข้ามามีบทบาทนั่นเองก่อให้เกิดพฤติกรรมฝืนสังคมมีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ เตชะวงษ์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง พบว่าการกลับไปกระทำผิดซ้ำเพราะการชักชวนและเสพแล้วมีความสุขซึ่งเกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา

5.2.2.2 สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่า นักโทษเด็ดขาดชีวิตขณะที่มีชีวิตอยู่ข้างนอกร่วมกับสังคมนั้นมีการครอบครัวยุติธรรมเป็นอยู่ที่ยากจนอันเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยหรือในขณะที่บางครอบครัวมีคนในสมาชิกครอบครัวบางคนหรือทั้งครอบครัวชักนำหรือเห็นด้วยกับการกระทำที่ผิดโดยคิดว่าไม่ใช่ปัญหาสังคมในบางคนต้องตกมาเป็นนักโทษอยู่บ่อยครั้งเพราะอาศัยอยู่ในชุมชนที่เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้งจึงเกิดพฤติกรรมที่ตามกันในสังคมในบางคนนั้นกระทำเพราะถูกสังคมตราว่าเคยติดคุกมาก่อนไม่มีทางเลือกว่าจะกระทำสิ่งใดจึงต้องทำสิ่งเดิมเพราะการตีตราให้นักโทษเด็ดขาดบางคนอยู่ในเรือนจำได้เรียนรู้วิธีทำความผิดจากเพื่อนที่เคยติดคุกมาจึงเป็นสาเหตุหลักเพราะกระทำแล้วสัมผัสผลจึงเกิดการติดคุกอยู่เป็นประจำเพื่อการเรียนรู้การกระทำคามผิดในขณะที่บางคนเคยกระทำคามผิดมาแล้วเป็นเพราะถูกเพื่อนชักชวนก็เลยกระทำผิดอีกเช่นเรื่องของยาเสพติด มิในบางคนเป็นเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

ผู้ว่าตนเป็นพวกด้วยเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางสังคมโดยนำการกระทำความผิดเป็นเงื่อนไข โดยในขณะที่บางคดีนั้นจำเป็นต้องทำงานเป็นระบบมีการวางแผนเป็นเครือข่ายจึงเป็นเพราะคิดว่าเป็นงานที่มีเครือข่ายอยู่แล้วจึงต้องหวนมากระทำอีกให้คุ้มค่ากับที่ได้สร้างมาในส่วนน้อยบางคดีต้นเหตุเกิดจากเจ้าหน้าที่รัฐไปมีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งเป็นส่วนทำให้การกระทำความผิดโดยง่ายขึ้น หรือในบางที่นั้นภาครัฐยังสอดส่องดูแลไม่ทั่วถึงจึงทำให้ปัญหาไม่ค่อยได้รับการแก้ไขได้ตรงจุดองค์ประกอบของสาเหตุเหล่านี้จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของ Herschi (1969, อ้างถึงใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, น. 30 - 32) โดยได้รับการยอมรับมากที่สุดในการอาชญาวิทยา ก็คือ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมของ Herschi ที่กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว โดย Herschi ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ทฤษฎีนี้มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพัน ทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” องค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม มี 4 ประการ คือ 1) ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพัน หรือความรักใคร่ กับบุคคลอื่นหรือมีความสนใจกับความรู้สึนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบ พื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึที่ จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 2) ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่บุคคลผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริตและเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่ย่อกรกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุมีผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 3) การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้นการเข้าร่วมจึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 4) ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูงก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรม

ของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของประหยัด พวงจำปา (2537) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติ พบว่าการคบเพื่อน ลักษณะชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำ ส่วนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุมประพฤติระดับการศึกษาและอายุ มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการกระทำผิดซ้ำนั้นมีสาเหตุอันมาจากสาเหตุด้านจิตวิทยาและสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้น มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสามารถวิเคราะห์ถึงต้นเหตุได้อย่างตรงจุด อันมีประโยชน์ต่อการป้องกันแก้ไขเหล่านี้ต่อสังคม ต่อไป สอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกของ (Beccaria, 1764) มองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น โขมยของ ขายยาเสพติดหรือยกพวกตีกันเกิดจากเหตุผล ส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวู เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัว ได้มีการชั่งน้ำหนักระหว่างการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมคือบทลงโทษต่าง ๆ เขาให้นิยามของคนกระทำผิดว่าเป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นคนที่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิดของสำนักดั้งเดิม คือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระนั่นเองทฤษฎีการเลือกมองว่าอาชญากรเป็นคนมีเหตุผลในการตัดสินใจได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว ซึ่งเห็นได้ว่าคดีที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องของสาเหตุที่เหมาะสมนั้น ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ (Durkeim, 1895) ได้ให้ความสนใจต่อสาเหตุแห่งอาชญากรรมในแง่ของสังคมวิทยา และพร้อม ๆ กันนั้น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งอาชญากรรมอีกสาขาหนึ่งนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา จึงได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสาเหตุแห่งอาชญากรรมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องผสมผสานกันอยู่ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยทางกายภาพ 2) ปัจจัยทางสังคม 3) ปัจจัยทางจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของประไพ ชันทองดี (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางจิตกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยทางสังคมของผู้ต้องขังด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มากที่สุด รองลงไป ด้านลักษณะเขตที่อยู่อาศัย รองลงไป ด้านการเรียนรู้ทางสังคม รองลงไป ด้านการยอมรับของสังคม ปัจจัยทางจิตของผู้ต้องขัง พบว่า ด้านค่านิยมเกี่ยวกับการกระทำผิดมากที่สุด รองลงไป ด้านแรงจูงใจให้การทำผิด

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ต้องขังมีการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านคติความศรัทธาเสพติด มีการกระทำผิดซ้ำอยู่ระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ ควรให้การเน้นย้ำการป้องกันและแก้ไขแก่นักโทษเด็ดขาด ดังนี้

1) การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมในเรื่องเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุมให้รู้จักหักห้ามจิตใจให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมไม่เป็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวในทางที่ผิด

2) การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลยให้รู้ว่าเป็นความสามารถที่ไม่ถูกต้องของบรรทัดฐานสังคม สิ่งเหล่านี้สังคมต้องกำจัดออกไป ให้ตระหนักถึงความผิดพลาด

3) การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ ให้เปลี่ยนเป็นระบบความคิดที่ว่าสิ่งที่เลิกกระทำได้ไม่ยาก ควรมีการบำบัด การอบรมรมนีสัยให้เข้มงวด จนผ่านเกณฑ์ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดอย่างจริงจัง

5.3.1.2 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จากตารางที่ 4.7 พบว่า สาเหตุด้านจิตวิทยาและสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยมีความสำคัญตามลำดับ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ควรมีการการป้องกันและแก้ไข ในสาเหตุด้านจิตวิทยาต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เน้นย้ำเป็นลำดับแรก

2) ควรมีการการป้องกันและแก้ไข ในสาเหตุด้านด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เน้นย้ำเป็นลำดับรอง

5.3.1.3 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จากตารางที่ 4.8 มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

1) ต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม

2) พยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง

3) ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกเนื่องจากจะขาดสตินำไปสู่การทำผิดอื่น ๆ จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาสร้างรูปแบบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และการป้องกันและแก้ไข ดังนี้

ภาพที่ 5.1 รูปแบบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และการป้องกันและแก้ไข

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม นอกจากสาเหตุที่ส่งผล 3 ด้าน และกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด 3 ด้าน ที่ทำการวิจัยนี้แล้ว

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในรายด้านสาเหตุด้านจิตวิทยาสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อกระทำผิดซ้ำ

ของนักโทษเด็ดขาดนั้น จากผลการวิจัย สาเหตุจากรายที่ 4.7 ของทำการวิจัยนี้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกระทำผิดซ้ำเกิดจากสาเหตุหลักนี้เพื่อค้นหารายละเอียด ต่อไป

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและหลากหลายมากขึ้นเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

5.3.2.4 การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งอาจพบกับปัญหาเรื่องบริบทด้านพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ทั่วประเทศ จึงควรมีการทำวิจัยในเรือนจำอื่น ๆ ทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ มณเฑียร. (2544). *ปัจจัยทางครอบครัวที่มีอิทธิพลกับการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษธนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2560 - 2564). *คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและสวัสดิการสังคมสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- ณัฐวุฒิ ยอดระบำ. (2549). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำจังหวัดนนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรรคพล ขุนรัง. (2556). *สาเหตุการกระทำความผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- นันทิ จิตสว่าง และสุมนทิพย์ ใจเหล็ก. (2543). *เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด*. กรุงเทพฯ: กรมราชทัณฑ์และสำนักงานคณะกรรมการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประไพ ชันทองดี. (2548). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยะนาฏ จันทร์กระจ่าง. (2546). *กระบวนการประทับตราบาปจากสังคม : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับการเสพยาบ้าในจังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2535). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วุฒิชัย พรรณะ. (2549). *การศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนันและรูปแบบการแก้ไขการเล่นการพนันในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริณา สมนึก. (2549). *การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภกานดา สุขศรีวงษ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2549). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง*. กรุงเทพฯ: สำนักทัณฑ์วิทยากรมราชทัณฑ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบุญ มาศประทุม. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ศึกษากรณีเฉพาะเรือนจำกลางบางขวาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักทัณฑ์ปฏิบัติส่วนอภัยโทษ. (2559). *พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: กรมราชทัณฑ์.
- สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2548). *เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บพิธิการพิมพ์ จำกัด.
- สุพจน์ สุโรจน์. (2539). *ทฤษฎีการลงโทษและแบบของการลงโทษ*. เอกสารการสอนชุดวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชวนพิมพ์.
- สุนนทิพย์ ใจเหล็ก. (2545). *ปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวรรณ ใจคลองแคล้ว. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. (2518). *หลักอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- กิงกาญจน์ จงสุขไกล. (2550, กันยายน - ธันวาคม). สถานการณ์ปัญหาอาชญาวิทยาในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานพินิจในจังหวัดชลบุรีและระยอง. *วารสารวิจัยวิชาการ The Journal of Research and Academics*, 2(3).
- Becker, H.S. (1963). *Outsider in the Sociology of Deviance*. New York: Free Press.
- Goffman, E. (1961). *Asylums : Essays on the Condition of the Social Situation of Mental Patients and Other inmates*. New York : Doubleday Anchor.
- Goffman, E. (1963). *"stigma" Notes on the Management of Spoiled Identity*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice - Hall.
- Olsen, E.M. (1966). *The Process of social Organization*. New York: Holt Pinchart and Wilston.

Skyes, M.G. (1958). *Ter Pain of Imprisonment. The Society of Captives: A Study of a Maximum Security Prison*. N.J.: Princeton University Press.

Sutherland, H.E. and Donald, C.R. (1966). *Principles of Criminology*. New York: Lippincott Company.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้จะถูกนำไปประเมินในเชิงวิชาการและจะไม่มีผลในแง่ลบประการใดต่อท่าน ผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้ให้คำตอบในการตอบแบบสอบถามตามข้อเท็จจริง

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การ กระทำผิดซ้ำ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามระดับพฤติกรรมการกระทำ ความผิดซ้ำ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดซ้ำ

3. ในการตอบแบบสอบถาม โปรดตอบทุกข้อและทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การขอความร่วมมือของการกรอกแบบสอบถามครั้งนี้ จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายอัศกร รongศักดิ์

นักศึกษาปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมายหรือขีด ✓ ลงใน หน้าข้อความตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
 ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. อายุปี
3. สถานภาพ
 - 3.1 โสด
 - 3.2 สมรส
 - 3.3 หย่าร้าง
 - 3.4 อื่น ๆ (ระบุ).....
3. การศึกษา
 - 4.1 ไม่รู้หนังสือ
 - 4.2 ประถม
 - 4.3 มัธยมต้น
 - 4.4 มัธยมปลาย หรือ ปวช.
 - 4.5 อนุปริญญา หรือ ปวส.
 - 4.6 ปริญญาตรีขึ้นไป
5. อาชีพก่อนต้องโทษ
 - 5.1 นักศึกษา
 - 5.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 - 5.3 เกษตรกรรม
 - 5.4 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 - 5.5 รับจ้างทั่วไป
 - 5.6 ไม่มีอาชีพ (ว่างงาน)
6. รายได้ก่อนต้องโทษบาท / เดือน
7. ประเภทคดี
 - 7.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
 - 7.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
 - 7.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

- 7.4 อื่น ๆ
8. จำนวนครั้งที่กระทำความผิด (ทั้งที่ถูกต้องโทษและไม่ถูกต้องโทษ)
- 8.1 2 - 3 ครั้ง
- 8.2 4 - 5 ครั้ง
- 8.3 5 ครั้งขึ้นไป (ระบุ)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากน้อยเพียงใด

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับตัวท่าน
- เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
- ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงบ้างเกี่ยวกับตัวท่าน
- ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่เป็นจริงเลยเกี่ยวกับตัวท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สาเหตุส่วนบุคคล					
1.1 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์					
1.2 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านถูกทำร้าย					
1.3 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะมีปมด้อยทาง ด้านร่างกาย					
1.4 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะยับยั้งความต้องการ ของตัวเองไม่ได้					
1.5 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะไม่เกรงกลัวที่จะเข้า คุกอีก					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.6 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะติดการพนัน					
1.7 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะต้องการหา ประสบการณ์					
1.8 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะหวังผลประโยชน์ ต่อตนเอง					
1.9 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะขาดการสนับสนุน จากภาครัฐ					
1.10 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะขาดการศึกษา					
2. สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม					
2.1 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะครอบครัวมีฐานะ ที่ยากจน					
2.2 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะคนในครอบครัว ชักนำ					
2.3 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านอาศัยอยู่ ในชุมชนที่เกิดอาชญากรรม บ่อยครั้ง					
2.4 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านถูกสังคมตีตรา ว่าเคยติดคุกมาก่อน					

ข้อคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.5 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านได้เรียนรู้วิธีทำ ความผิดจากเพื่อน ที่เคยติดคุก					
2.6 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะถูกเพื่อนชักชวน					
2.7 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านต้องการ เป็นที่ยอมรับจากกลุ่ม เพื่อน					
2.8 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านคิดว่าเป็นงาน ที่มีเครือข่ายอยู่แล้ว					
2.9 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านไม่ได้รับ ความช่วยเหลือ จากหน่วยงานภาครัฐ					
2.10 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะเจ้าหน้าที่รัฐ มีส่วนเกี่ยวข้อง					
3. สาเหตุด้านจิตวิทยา					
3.1 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะต้องการประชดชีวิต					
3.2 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะต้องการทำลาย กฎหมายหรือการถูกจับกุม					
3.3 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะบรรทัดฐาน ของท่านคิดว่าไม่ใช่สิ่งผิด					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3.4 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะคิดว่าจะได้รับ การยอมรับจากเพื่อน ที่ทำความผิด					
3.5 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะได้รับการอบรม สั่งสอนมาในทางที่ผิด					
3.6 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านมีปัญหาทางจิต					
3.7 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะความเคยชิน ประพฤติจนเป็นนิสัย					
3.8 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะต้องการแก้แค้น					
3.9 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะท่านภูมิใจ โดยต้องการชื่อเสียง ที่ยิ่งใหญ่					
3.10 ท่านกระทำผิดซ้ำ เพราะอารมณ์ของท่าน ฉุนเฉียว รุนแรง					

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามระดับพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำ

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากน้อยเพียงใด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับตัวท่าน

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงบ้างเกี่ยวกับตัวท่าน

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่เป็นจริงเลยเกี่ยวกับตัวท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน					
1.1 มีสถานการณ์ที่สามารถ กระทำความผิดโดยไม่ถูก จับกุม ระบุความเห็น ของความต้องการท่าน					
1.2 ท่านคิดว่าท่านสามารถ กระทำความผิดได้ทุกเมื่อ โดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย					
1.3 ท่านคิดว่าพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของท่าน เป็นสิ่งที่เลิกกระทำไต่ยาก					
2. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย					
2.1 มีสถานการณ์ที่สามารถ กระทำความผิดโดยไม่ถูก จับกุม ระบุความเห็น ของความต้องการท่าน					
2.2 ท่านคิดว่าท่านสามารถ กระทำความผิดได้ทุกเมื่อ โดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.3 ท่านคิดว่าพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของท่าน เป็นสิ่งที่เลิกกระทำไดยาก					
3. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด					
3.1 มีสถานการณ์ที่สามารถ กระทำความผิดโดยไม่ถูก จับกุม ระบุความเห็น ของความต้อ่งการทำน					
3.2 ท่านคิดว่าท่านสามารถ กระทำความผิดได้ทุกเมื่อ โดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย					
3.3 ท่านคิดว่าพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของท่าน เป็นสิ่งที่เลิกกระทำไดยาก					

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามแบบคำถามปลายเปิด

1. ท่านคิดว่าแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดมีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง ที่ท่านกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
10	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
12	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
13	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
16	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
18	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
20	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
22	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
25	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
26	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
27	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
28	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
29	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
30	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
31	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
32	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
33	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
34	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
35	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
36	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
37	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
38	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
39	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	201.71	826.092	.400	.966
A2	201.44	827.899	.614	.965
A3	201.54	846.371	.284	.966
A4	201.81	835.649	.567	.965
A5	201.62	828.163	.518	.965
A6	200.35	814.192	.556	.965
A7	200.31	834.766	.305	.966
A8	200.06	821.271	.793	.964
A9	200.29	831.582	.443	.965
A10	200.02	820.451	.817	.964
B1	200.98	837.078	.467	.965
B2	200.79	819.229	.681	.964
B3	201.27	828.318	.573	.965
B4	200.85	820.603	.547	.965
B5	200.62	818.241	.808	.964
B6	201.00	827.020	.695	.964
B7	200.67	824.852	.680	.964
B8	201.00	822.980	.483	.965
B9	201.06	823.702	.470	.965
B10	200.92	821.288	.545	.965
C1	202.10	837.814	.294	.966
C2	202.52	845.784	.322	.965
C3	202.71	844.405	.249	.966
C4	202.79	848.523	.283	.965
C5	202.60	844.206	.328	.965
C6	199.92	817.406	.786	.965

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C7	200.50	819.745	.692	.964
C8	200.56	821.781	.672	.964
C9	200.46	822.410	.679	.964
C10	200.02	819.353	.792	.964
D1	200.96	830.822	.692	.965
D2	200.69	825.080	.666	.964
D3	201.12	829.869	.693	.965
E1	200.73	825.456	.661	.965
E2	200.62	821.614	.808	.964
E3	202.63	847.844	.292	.965
F1	202.52	840.451	.236	.966
F2	202.48	837.627	.236	.967
F3	202.62	845.143	.361	.965

Reliability Coefficients

1. N of Cases = 30.00
2. N of Items = 39.00
3. Alpha = .965

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๐๗๐/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ด้วย นายอัศกร รongศักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๕๐๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัย
เข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำ
การวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ๐๐๖๙/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ด้วย นายอัครกร รองศักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๕๐๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัย
เข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำ
การวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๖๘/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเดชา เจนตกลีการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอัครกร รongศักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๕๐๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัดผลและประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๖๘/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์สุเทพ เมย์ไธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอัครกร รองศักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๕๐๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัดผลและประเมินผล
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๖๘/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สุวิมล สมไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอัครกร รongศักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๕๐๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัดผลและประเมินผล
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกลลภิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

อัครกร รongศักดิ์, เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และสัญญา เคนาภูมิ. (2562). สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ
ของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม. ใน*การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหาร
กิจการสาธารณะยุคดิจิทัล (ครั้งที่ 5)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายอัครกร รongศักดิ์
วันเกิด 29 พฤศจิกายน 2512
สถานที่เกิด เลขที่ 100 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแวงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 100 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแวงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
สถานที่ทำงาน เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง อนุศาสนาจารย์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545 พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2563 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY